

televiznik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

Usklajevanje cen

Pred dnevi so nove cene osnovnim življenjskim artiklom povzročile nešteto različnih obravnav, ki so v večini primerov segale iz prve roke in vodile do napačnih, če ne zlonamernih hotenj. Vsekakor gre za posploševanje, ki ne vodi nikamor.

ENAKI POGOJI ZA VSE

Odborniki celjske občinske skupščine so na zadnji delovni seji sprejeli sklep o reorganizaciji šolske mreže v občini. Viem ko se je predšolanje otrok iz nižje organiziranih osnovnih šol na višje uveljavilo že v preteklem šolskem letu in so tako že od lanske jeseni odpadli v nižje organiziranih šolah tako imenovani kombinirani razredi so zdaj potrdili še sklep o organizacijski in pedagoški priključitvi nižje organiziranih osnovnih šol k srednjim. Tako so osnovno šolo v Smartnem v Rožni dolini priključili četrti osnovni šoli ob Dečkovih cesti, šolo v Ljubecni osnovni šoli Franja Vranča na Hudinji, šoli v Strmcu in Socki osnovni šoli v Vojniku ter šolo na Črešnjicah osnovni šoli v Frankolovcu.

S to preobnovo, ki zagotavlja vsem učencem enake učne pogoje, ne glede na to, kje stanujejo, so potrdili še predlog, da postanejo dosedanja ravnatelji nižje organiziranih osnovnih šol organizacijski in pedagoški vodje podružničnih šol.

Ko so odborniki potrdili sklep o reorganizaciji šolske mreže v občini, so opozorili na obljubo, ki je bila izrečena na začetku debate o tem vprašanju, na obljubo, ki je zagotavljala, da bodo v vseh krajih, odkoder se bodo učenci vozili v osrednje šole, zgradili posebne lope oziroma avtobusna postajališča. Ta obljuba zaenkrat še ni uresničena, toda kot so povedali na seji, bo realizirana do začetka novega šolskega leta, torej do konca avgusta letos.

Usklajevanje cen v kmetijstvu, v elektrogospodarstvu in premogovni industriji ter v barvnj metalurgiji so nujna posledica neusklajenih odnosov med različnimi panogami gospodarstva. Administrativno določene cene v omenjenih panogah so preprečevale, da bi se le-te vključile v nov gospodarski sistem in jih zavira ali celo spravlja v položaj zaostajanja. To pa se odraža v zmanjšani sposobnosti proizvajalcev za reprodukcijo in otežkoča razvoj samoupravljanja in s tem večje proizvodnosti in storilnosti, obenem pa celo večajo vse večjo stopnjo intervencije s strani zveze. Če hočemo, da bodo delovni kolektivi lahko več dajali, jim moramo pustiti več ustvarjenih sredstev.

Premiki cen v kmetijstvu pri pšenici, sladkorni pesi, sončnicah in oljericah, bombažu ter mleku potegajo za sabo povišanje cen prehrambenih artiklov iz teh surovin. Kmetijstvo bo na ta način dobilo več sredstev in bo zmoglo z uvažanjem sodobnejšega obdelovanja zemlje proizvajati več in tudi ceneje. To pa je končni cilj. Podobno je z deficitnostjo elektroindustrije in premogovnikov; obe veji energetike sta z administrativno določenimi cenami zaostajali v razvoju, pri premogovnikih pa je to vodilo do padca proizvodnje, fluktuacije delovne sile in nemogočega razmerja med sredstvi OD ter poslovnimi skladi. Le s sproščenimi cenami (zaenkrat bo to le delno rešeno) bodo uspeli uresničiti nujnostno načelo, da bodo rudarji prednjačili vsaj za 55 odstotkov pri osebnih dohodkih, obenem pa bodo premogovniki z intenzivnim uvajanjem sodobne mehanizacije lahko reševali rastoče potrebe potrošnje.

Prav tako bodo nove cene v barvnj metalurgiji spremenile ekonomski položaj predelovalcev teh kovin.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Gostje na svečani seji (levo), Marjan Učakar med govorom (desno).

Foto: J. Klančnik

S SVEČANE SEJE CELJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

V OSPREDJU-STANDARD

V ponedeljek so Celjani praznovali občinski praznik, ki je povezan z dnem ustanovitve prve celjske čete. Na svečani seji občinske skupščine, občinskega združenja ZB NOV in ostalih vodstev družbeno političnih organizacij je predsednik skupščine Marjan Učakar v slavnostnem govoru prikazal težo in pomen naprednega gibanja v predvojnem času ter orisal zgodovinsko pot celjske čete. Ko je prikazal poveljno rast, je dejal, da bo občinska skupščina storila vse za razvoj obrti, trgovine, predvsem pa šolstva, obenem pa naglasil, da je prvenstvena skrb vseh nenehna rast življenjskega standarda občanov.

Svečane seje so se udeležili predsednik okrajnega odbora SZDL Jože Marolt, predsednik okrajnega združenja ZB NOV Jože Jošt, popredsednica okrajne skupščine Milena Vršnik-Stiftar, delegacija občinske skup-

ščine iz Doboja, preživeli borci celjske čete, častni občani in drugi. Pozdravne brzojavke so poslali Franc Leskošek-Luka, general Peter Stante, občinska skupščina iz Cuprije in Franc Simonič.

S svečane seje sta dve delegaciji odnesli vence na grobnico narodnih herojev in na grob Hermine Senčarjeve.

Občinska skupščina je sprejela odlok o stalnem posebnem dodatku častnim občanom Celja, ki ga dobe, v kolikor njihov redni dohodek zna-

ša manj kot 60.000 dinarjev. Sklenili so tudi, da občina prevzame stroške in organizira pogrebe v primeru smrti častnih občanov.

Medtem ko letos Slandrovih nagrad za znanstveno, kulturno ali drugo izredno uspešno dejavnost niso podelili, je občinska skupščina soglasno nagradila nekaj odbornikov, ki že dve mandatni dobi s tvornostjo mnogo prispevajo in vodijo svete. Nagradenci so Marica Frece, Slava Skrabar, Marjan Mazej, Edo Steblovnik in Vlado Bogataj. -jk

SLAVJE NA KALOBJU

ODKRITJE SPOMENIKA BORCEM NOV

Preteklo nedeljo je v imenu krajevne organizacije združenja borcev NOV Slivnica predsednik občinske skupščine in občinskega združenja Zveze borcev Peter Hlastec odkril na Kalobju nad Sentjurjem spomenik padlim borcem NOV. Spomenik je prevzela v varstvo občinska skupščina Sentjur, v oskrbo pa osnovna šola Kalobje.

Lepa poletna nedelja je privabila na kalobjske strmine številne bivše borce in aktiviste. Slavnostni del svečanosti je bil skrbno pripravljen. Vas je bila v zastavah, na prireditvi pa sta sodelovala moški pevski zbor prosvetnega društva »Bratov Ipravcev« iz Sentjurja in godba na pihala štorske Svobode. Pred pričetkom slavnostnega dela je četa predvojske vzgoje uprizorila napad na Kalobje, štorska godba pa je s himno pričela uradni del.

Predsednik krajevnega odbora Zveze borcev NOV Slivnica tovariš Vodeb je najprej pozdravil svoje padlih, vse navzoče borce in aktiviste, številne predstavnike družbeno-političnih organizacij, kakor tudi vse navzoče, nato pa predal besedo predsedniku občinske skupščine. V krajšem govoru je nato Peter Hlastec opozoril navzoče na dogodke pred dvem desetletji in podčrtal, da je v teh težkih časih zaživel tudi Kalobje in se v celoti vključilo v narodnoosvobodilno gibanje. Od-

kritju plošče je v počastitev padlih sledil enominutni molk, ki so ga prerezale tri častne salve čete predvojske vzgoje. Medtem ko je godba na pihala igrala žalno koračnico, so svoji padlih in predstavniki družbeno-političnih organizacij položili vence. Program so nadaljevali pevci iz Sentjurja in iz tukajšnje osnovne šole, ki so zapeli nekaj partizanskih ter pionirskih, ki so deklamirali pesmi s tematiko iz narodnoosvobodilne borbe.

V popoldanskih urah je bilo partizansko srečanje bivših borcev in aktivistov povezano s prosto zabavo.

—v—

V DANASNJI STEVILKI:

- Humano in ne brezdušno reševanje borčevskih problemov
- Kovo Vransko: milijarda proizvodnje
- Dušanova tehnika
- Uspehi celjskega režiserja na Poljskem
- Roman, slikanica, humoreska

PRIHODNJC:

- Problem v žarišču
- Celjske pekarnice in kruh
- Srečanje z Afriko
- Smeh pri nas v gosteh

CELJE, 24. JULIJA 1964

St. 29 CENA 20 Leto XVI

Glavni urednik RUDI LESNIK
Odgovorni urednik JURE KRASOVEC
List izhaja ob petkih. Izdaja in tiska
Časopisno podjetje »Celjski tisk«, Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. kongresa 3, poštni predal 152. Telefon 24-23.
Tekoči račun: 603-11-1-656. Letna naročnina 1000, polletna 500, četrtletna 250 din. Inozemstvo 2400.

PRAZNIK PIVA IN CVETJA

Foto: J. Volf

V soboto in nedeljo so v Laškem praznovali »PRAZNIK PIVA IN CVETJA«. Prireditve za ta praznik so se začele že v soboto, ko je bila v osnovni šoli odprta razstava: LOVCI, CVETJE, RIBIČI, TURIZEM. Na tej razstavi so se predstavili vsi s svojimi trofejami in lovskim priborom, ribiči pa so poleg pribora imeli še lepo urejene akvarije. V naslednji sobi pa so obiskovalci izbirali najlepšo rožo. Zvečer je bil na starem gradu ognjemet in prav tako na bregovih Savinje.

V nedeljo se je začelo praznovanje že zgodaj zjutraj z budnico godbe na pihala. Ob 7. uri je bila na starem gradu otvoritev strelišča, nato pa ekipno tekmovanje lovcev v streljanju na glinaste golobe. Ob pol desetih se je začela povorka od pivovarne do lekarne. V njej so sodelovali lovci, ribiči, pivovarna je prikazala kratek potek proizvodnje, sodelovale pa so še pionirke, ki so bile oblečene v marjetice. Najlepši del povorka pa je bila kmečka ohcet. Po povorki so priredili na trgu »šranganje« in »glihanje« za nevesto. To je bil najlepši del prireditve. Nato je predsednik občinske skupščine Laško Ljubo Zelič predal ključke pokrovitelju — predsedniku gospodarske zbornice Celje Veljku Repiču. Po tem uradnem delu so se nastopili pevci osnovne šole Laško in folklorna skupina Svoboda Sempeter, vmes pa sta navzoče zabavala mariborska humorista Štef in Tina. Skoda, da so organizatorji objavili napačen čas prihoda splavarjev, ker so tako ljudje zastoj čakali nanje na mostu.

Tako je minil prvi »Praznik piva in cvetja« v Laškem, ki je imel namen privabiti čimveč turistov v svoj kraj. V določeni meri jim je to tudi uspelo, vendar se je poznalo, da je to šele prva prireditev. F. Kramer

OD 21. DO 30. JULIJA

Močnejši dež in ohlajitev je pričakovati okrog 24. julija in v razdobju med 27. in 29. julijem.

MARJAN
RAVNIKAR

Veliko pišejo in govorijo o novem republikanskem kandidatu za novembrske volitve v ZDA. Temu se ni čuditi. Zadovoljni bomo, če bodo samo pisali in govorili. Toda, če uspe Goldwaterju prevzeti predsedniško mesto, potem bo svet doživel še marsikaj, o čemer bo težko pisati. Od Kennedyjeve smrti sem se dogajajo v Ameriki stvari, ki niso nič obetajoče. Odlični in do skrajnosti precizni predvolilni aparat, ki ga vodi senator iz Arizone, ne pozna pomislekov in vrsti zmago za zmago. Kaj pomeni to, ne samo za ZDA, pač pa za ves svet — si je težko predstavljati. To, kar je že do sedaj povedal, je več kot dovolj. Sovjetska Zveza in Kitajska bosta, po njegovih lastnih besedah, ko postane predsednik ZDA, morali kapitulirati. Vzhodnoevropske države bodo morale sprejeti zahodno demokracijo. Castro bo moral enostavno izginiti. Zakoni o državljskih pravicah, ki so ga šele sprejeli, ne bo priznal itd. itd. To ni korak nazaj za Ameriko, niti zastoj v svetovni mirovni politiki, pač pa pomeni vojno za ves svet. Če naj vodi tako vplivno in močno svetovno silo človek, ki forsira take koncepte, potem mora biti zaskrbljen ves svet. In tudi je. Velika Britanija išče izhod v konferencah Commonwealtha. Ameriški komentator Lippman pravi, če je tako, potem ima prav De Gaulle, ko hiti proč od Amerike in išče sodelovanje na vzhodu. Zaenkrat triumfirajo le najbolj desno usmerjene sile v Ameriki, Španiji in na Portugalskem. Ljudje po svetu se sprašujejo, kje so napredne sile Amerike, kako je mogoče, da bivši predsednik Eisenhower v svojih javnih izjavah podpira napovedano Goldwaterjevo politiko in končno, kaj dela uradni Johnsonov aparat, ko je ostal skoraj neopažen pri vsej tej kampanji. Tu ne gre več za spoštovanje zakonskih pravil, ki so v času predvolilne kampanje veljavna. Saj vendar grozi Ameriki fašizem in z njim vsemu svetu katastrofa. Nekateri pravijo, da je do novembra še daleč in se marsikaj lahko še spremeni. Pa ni tako. Nevarnost je veliko bližje, kot povprečni ljudje mislijo, in le odločni ukrepi ter skrajna konsolidacija vseh naprednih sil Amerike lahko prepreči vzpon človeku, ki želi zaneti svetovno katastrofo.

Napredne sile Afrike so pravilno reagirale na poizkus Combeja, da pride kot predsednik vlade skupaj s predsednikom republike Kongo Kasavubujem na posvet v Kairo. Užaljenost, ki sta jo pokazala ob tem, niti ni bila prevelika. Bilo je le preveč očito, da je poslan po direktivi bivših gospodarjev in da mora odigrati vlogo trojanskega konja. Tudi v samem Kongu ima veliko dela, kajti upor, ki se širi in ki ga vodijo bivši ministri Lumumbine vlade, mu dela velike skrbi. Pokrajine, katere so v oblasti upornikov, so življenjsko važne za Kongo, prav tako pa v sami Combejevi trdnjavi Katangi ni nič boljše, kajti uporniki so tudi v tej pokrajini v premoči, kljub grožnjam, da bodo uporabili Combejevo žandarmerijo, ki je sestavljena v glavnem iz tujcev (2000 mož), za uničenje upora. Podobna situacija lahko vsak čas izbruhne v Južni Rodeziji, kjer je Velika Britanija z mahinacijami in zapiranjem voditeljev hotela preprečiti samostojnost mlade republike. Vse kaže, da je Afrika pred važnimi odločitvami in konferenca v Kairo bo gotovo nakazala pot, ki bo dokončno pomenila resnično osvoboditev celotnega kontinenta.

Zaplet okrog Cipra postaja vsak dan težavnejši. Izkrčevanje turških vojakov in velike količine orožja silijo Grke, da store isto. Sile ZN postajajo na ta način brezpomembne, kajti prišle so na otok pod pogojem, da umaknejo svoje čete tako Grki kot Turki. Grški zunanji minister je ponovno izjavil, da je edina rešitev ciprskega problema v popolni svobodi in samoodločanju Ciprčanov.

Do sedaj najhujši in najbrutalnejši napadi Pekinga na Moskvo dokazujejo, da je pekiško vodstvo izgubilo živce, da je njihov ekonomski položaj v resnici močno poslabšan in da kvartajo na vse ali nič.

HUMANO IN NE BREZDUŠNO

reševanje borčevskih problemov

Na tiskovni konferenci sekretariata za informacije, ki je bila v petek, je članica izvršnega sveta skupščine SRS ter predsednica nedavno ustanovljene komisije za vprašanja borcev Majda GASPARI seznaila novinarje s programom dela komisije in njenimi nalogami. Kakor je naglasila, ne gre za enkratno akcijo, marveč za sistem trajne skrbi za borce; ne za vseh 109 tisoč članov ZB, pač pa samo za določeno število in določene kategorije.

Republiška komisija za vprašanja borcev se je prejšnji teden sestala prvič. Izhodišče njenega dela sta komunikacija izvršnega odbora glavnega odbora SZDL ter izvršnega sveta skupščine SRS, ki poudarjata zlasti, da moramo presojati mesto bivših borcev v vidiku njihove vloge v družbenem dogajanju, kar pomeni, da jih je treba čim aktivneje vključevati v naš družbeni razvoj. Zmotna so mnenja, po katerih že sam status borcev terja njih izjemno tretiranje oziroma v tem smislu tudi izjemne ukrepe varstvenega značaja. Socialni problemi določenih kategorij borcev so v prvi vrsti posledica zastarele in sedanemu času docela neustrezne borčevske in invalidske zakonodaje. Zato bodo za odstranitev pomanjkljivosti potrebni družbeni ukrepi, pri čemer bo težje reševanja posameznih perečih problemov prenesti na komune. Ukrepi pa bodo lahko učinkoviti le, če jih bomo izvajali zavzeto. Po mnenju Majde Gasparijeve je edina rešitev v tem, da v komunah, kjer se od-

vija vse življenje občanov in tudi bivših borcev, proučimo dejanske razmere ter obravnavamo vsak primer posebej, ne kot formalni akt, brezdušno in birokratsko, pač pa z občutkom za človeka. Primere bivših borcev in njihovih svojcev, ki živijo v nemogočih razmerah, bo treba prijeti reševati takoj. Tam, kjer komune z lastnimi sredstvi ne bodo mogle dovolj učinkovito intervenirati, bo seveda nujna pomoč republike.

Republiška komisija za vprašanja borcev je na svoji prvi seji sprejela nalogo, da prouči in ugotovi dejanske razmere v posameznih komunah, na kar bo mogoče izdelati realno kvalifikacijo potreb in predlagati določene ukrepe. S tem v zvezi bo treba proučiti sedanji materialni pravni sistem, kot pokojnine in invalidnine borcev, izvajanje zakon o borčevskem dodatku itd., hkrati pa ugotoviti materialni položaj tistih borcev, ki jih sedanji predpisi ne zajemajo. Nadalje bo proučiti stanovanjske razmere borcev in najti najustreznejše varian-

te za čim hitrejšo rešitve tega vprašanja. Prav tako bo neizogibno poskrbeti za otroke padlih in po vojni umrlih borcev, za sistematično zdravstveno varstvo zlasti ostarelih borcev-kmetov, kakor tudi ostalih, ki to nimajo zagotovljeno.

Spričo tega, da doslej pri urejanju vseh teh vprašanj ni bilo prave človeške angažiranosti, bo v občinah formirati take time, ki bodo predvsem zagotovili human odnos do reševanja problemov. Važno je, je dejala predsednica komisije Majda Gasparijeva, da bodo borce

V gosteh pri celjskih tabornikih

Slovenske tabornike je letos ponovno sprejela v goste celjska okrajna zveza tabornikov, ki se je pred leti že večkrat izkazala z izredno uspešno organizacijo celo največjih slovenskih taborniških akcij. Organizacijo letošnjega republiškega mnogoboja je prevzela enota partizanskega odreda »Partizanski vrh« iz Prebolca.

Enotedenskega zbora, ki je bil pred dnevi v Prebolcu, se je udeležilo okrog 180 mladih tabornikov in tabornic iz Ljubljane, Postojne, Kopra, Ilirske Bistrice, Jesenic, Rogaske Slatine, Brezic, Griž...

Namen tega zborovanja je bil predvsem v tem, da mladi taborniki pokažejo in se preizkusijo v znanju, ki so si ga bili med letom pridobili. Gre predvsem za znanje iz tehnike

obravnavali kot ljudi in ne zadevo!

Komisija za vprašanja borcev meni, da bo za izvedbo vseh naštetih ukrepov potrebna sicer daljša doba, da pa bo zlasti nujne in pereče probleme mogoče rešiti tudi prej. Komisija bo zato v prihodnjih dneh o teh vprašanjih razpravljala s predsedniki občinskih komisij.

dhr

DELO OBČINSKEGA ODBORA SZDL

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL v Slov. Konjicah je pred kratkim razpravljal o delovnem programu za prihodnji mesec. Posebno pozornost bo treba posvetiti problemom šolstva in otroškega varstva. Izvršni odbor je postavil osemčlansko komisijo, ki bo zbrala gradivo, s katerim bodo seznanili tudi ple-num te organizacije.

Spoznavaj svojo domovino

IN ŠE BOLJ JO BOŠ LJUBIL

To je geslo Počitniške zveze, ki izraža v zgoščenih besedah program te organizacije. In sedaj smo sredi počitnic. Eni gredo v hribe, drugi na morje. Vsak po svoje. Za tiste pa, ki si ne morejo privoščiti »grand hotels«, poskrbe domovi Počitniške zveze. Srom po naši lepi domovini — od Bleda, Dobrovnika, Crepoljskega, Beograda, Hercega Novoga do Ohrida...

Kadar govorimo o problemih mladinskega turizma, ne moremo in ne smemo mimo Počitniške zveze. Toliko prej ne, če se v celoti zavedamo vzgojnega pomena te posebne mladinske organizacije, ki z različnimi akcijami nevsiljivo pomaga pri oblikovanju osebnosti mladega človeka.

Za ilustracijo nekaj podatkov: skoraj 5000 raznih potovanj, letovanj, pohodov, zborovanj in daljših ter krajših izletov se je v desetih letih obstoja Počitniške zveze Slovenije (ustanovljena je bila 13. januarja 1953. leta) udeležilo okrog 150.000 ljudi. Ob teh številkah toliko bolj razumemo misel, da se bo v prihodnje Počitniška zveza prav gotovo še bolj pojavljala v komuni kot glavni pobudnik in organizator zdravih oblik preživljanja prostega časa mladine v starosti 4-14 let. Številka do petindvajsetega leta. Samo v Sloveniji je vključevala Počitniška zveza v začetku 1963. leta 15.015 članov, do letos pa se je ta številka precej dvignila.

Pri vseh teh prizadevanjih naš okraj prav nič ne zaostaja. Prav nasprotno! Od 2889 članov ob koncu leta 1962 se bo število verjetno letos dvignilo na 4.100. V Celju dela okrajni odbor Počitniške zveze, ki usmerja delo 8 občinskih organizacij (teh ni le še v Šentjurju in v Slov. Konjicah) s 76 družinami. Celjska zveza ima obmojsko letovišče »Savinjska« v Makarski in pogodbeno sodeluje s študentskim domom »Goran« Počitniške zveze iz Beograda. Samo prve letošnje izmene se je udeležilo okrog 170 mladih ljudi, od tega jih je bilo 120 iz vavenskih šol »Boris Kidrič« iz Celja. Letovanja so od 10 do 14 dni, enodnevna oskrba pa znaša 510 din. Teh ugodnosti se največ poslužuje delavska mladina, ki v letoviščih, kjer je družabno življenje popostrano z internimi kulturnimi in športnimi prireditvami, z raznimi izleti in podobnim, nadvse prijetno preživi svoj letni dopust. Ob spoznanju, da bo dom letos nudil zatočišče okrog tisoč mladim ljudem, ki bi si sicer verjetno ne mogli tako ugodno privoščiti počitnic, moramo prizadevanja Počitniške zveze prav gotovo še bolj podpreti. A ne samo s spodbudnimi besedami. Po drugi strani bo morala organizacija skrbeti še za boljše ureditev svojih domov, da bo v še večji meri nudila zadovoljstvo in ugodnosti svojim članom.

J. Volfand

Foto: Terček

PREDKONGRESNI PRISPEVEK - PREDKONGRESNI PREDKONGRESNI PRISPEVEK - PREDKONGR

ZYONE DRAGAN:

Komunist v samoupravnem sistemu

in elementarne interese družbe in posameznika, potem lahko aktivira in zainteresira vse, do nekalificiranih delavcev. Pri drugem vzroku pa je treba upoštevati, da med elemente razvite samuprave sodi tudi zavest, občutek delavca, da je tesno povezan s kolektivom, da mu kolektiv predstavlja eno najpomembnejših življenjskih sredin. Pri ugotavljanju in ocenjevanju teh pojavov postajamo pogosto nestrpni, ker ne gledamo na njihovo normalizacijo kot na proces intenzivnega snovanja modernega profila proizvajalca s sodobno samoupravljalško mentaliteto.

Velika nihanja v stopnji razvitosti samoupravnega sistema na različnih področjih nastajajo med drugim tudi zaradi preobčutnih razlik v materialni bazi. Zato bi morali, sicer postopno, toda radikalneje omejiti na minimum deformacije v pogledu nivoja in čvrstine materialnih pogojev v razvijanju gospodarske in ostalih družbenih dejavnosti. Vzemimo na primer samo razmere v šolstvu, kjer je položaj upravljalcev — članov kolektivov in predstavnikov družbene skupnosti — dokaj labilen predvsem še zaradi pičlo odmerjenih materialnih osnov. Takoj je treba dodati, da ne gre za neko avtomatično izenačevanje, temveč predvsem za to, da se tudi ta področja hitreje razbremenijo administrativnih vplivov in državno proračunskih.

V zadnjem času smo skupno s sindikati anketirali precejšnje število zaposlenih, z željo, da bi dobili čim-

bolj neposredne odgovore na mnoga vprašanja samoupravne narave. Iz množice pozitivnih in negativnih ugotovitev nas ponovno opozarjajo še zlasti izjave anketirancev nekaterih podjetij (70 do 90 % anketiranih), ki zatrjujejo, da so njihovi samoupravni organi še vedno goli instrumenti v rokah vodilnih kadrov in strokovnih služb. To povzroča v kolektivih nezadovoljstvo, dušenje iniciativ; zmanjšuje avtoriteto samoupravnih organov in stopnjo osebne odgovornosti; zaustavlja realizacijo samoupravnih sklepov na pol poti; vnaša v odnose med ljudi formalistična in birokratska obeležja ipd. Med temi delovnimi organizacijami so tudi takšne, kjer je letos prišlo do prekinitev dela... Pri tem pa so verjetno premalo resno zavedamo, da pomenijo prekinitve obliko nezaupnice, ki jo izrekajo delovni ljudje samoupravnim organom, vodilnim kadrom, predvsem pa tudi delu in vlogi komunistov.

Zveza komunistov mora torej postajati na osnovi spreminjanja lastne podobe (demokratizacija odnosov v njej sami) in z aktivnostjo svojih članov znotraj samoupravnih organizmov, vse bolj sestavni, vodilni del sistema neposredne socialistične demokracije. Razumljivo, da je treba uveljavljanje tako postavljene vodilne vloge ZK razumeti kot proces, ki ima tudi vrsto odstopanj in negativnih sopotnikov. Se vedno se dogaja, da komunisti v načelu sicer razumejo ta vprašanja, v prak-

si pa zapuščajo okvire klasičnega načina dela. Na nekaterih predkongresnih konferencah OO ZK so komunisti vseskozi deklarativno govorili v duhu kvalitativno izpopolnjene vloge ZK, v zaključkih pa so zopet »zadolžili« samoupravne organe, da izvršijo do določenega roka to in to. Nekateri še vedno težko razumejo, da se konkretna »oblast« ne kroji več v ZK, temveč se mora ustvarjati v sistemu samoupravljanja.

V povzetku lahko zaključimo, da so predvsem naslednji elementi odločilni za učinkovito razvijanje samoupravne aktivnosti komunistov: — da so na osnovi lastne angažiranosti na čelu poglabljanja samoupravnega sistema in odstranjevanja njunih slabosti;

— da se zavzamejo za nenehno rast idejne, strokovne in kulturne ravni upravljalcev;

— da se borijo za oblikovanje in funkcioniranje takšnega sistema samouprave, ki bo izhajal in se vračal k človeku — proizvajalcu — občanu, v katerem se bodo vsi ljudje de facto počutili v položaju vplivnih upravljalcev, oziroma, da so v vlogi objekta, ki ga ne prestopa nekdo od zunaj »obdeluje«;

— da je prav od aktivnosti komunistov in ostalih subjektivnih sil v mnogočem odvisno, kako se bodo uveljavili v praksi letos izvoljeni organi upravljanja;

— in da morajo predstavljati samoupravljanje osnovno platformo idejnega boja komunistov zoper negativne pojave, kar narekuje že samo spoznanje, ki je bilo doslej že neštokrat v praksi potrjeno, da je največji sovražnik negativnim pojavom prav razvito samoupravljanje, direktn vpliv proizvajalcev — občanov na krojenje naše politike v delovnih organizacijah in komuni.

?!!

Trgatev črnega ribeza

Dan pred uskladjitvijo cen je bilo po pripovedovanju očividcev videti na celjskih ulicah potrošnike, »vprežene« v vozičke, ki so vozili sladkor in verjetno še druge artikole (razen kruha, ki ga pač ni mogoče vskladiti). Ponekod je bilo sladkorja tisti dan sploh zmanjkalo.

Tako se redki »izbranci« začasno »ušli« višjim cenam, si prihranili nekaj tisočakov in si ustvarili doma zaloge, kar pomeni, da jim je uskladjitev cen pripomogla do »nakladitve« njihovih shramb.

Ce pri tem upoštevamo, da sami po vsej priliki niso imeli naprav za odkrivanje trenutka, ko bodo stopili v veljavo novi ukrepi, smemo sumiti, da so jih o tem verjetno informirali trgovinski delavci. Koliko pa je takšno informiranje na mestu in, denimo, tudi dovoljeno, je vprašanje! Spekulacije so tako tekle po kanalih ZIP (zveze in poznanstva), kar je glede na vsaj deklarativno enakopraven položaj občanov v komuni vredno kvečjemu obsodbe! Ni namreč prav, če omogočimo privilegij samo izjemam, ker so pač te morda nekoliko bolj kot ostali državljani »povezane« s trgovino! Z enako pravico, če že ne z večjo potrebo, bi navsezadnje smeli »zaslužiti« tistih nekaj tisočakov zlasti delovni ljudje, ki jih bo uskladjitev cen glede na nizke osebne dohodeke še najbolj prizadela. — Kolikor je seveda takšna spekulativna trgovina sploh moralna. Toda — poživljajmo se na moralo!

dhr

Trgatev črnega ribeza na Kozjanskem je mimo. »Kozjanski hmelj«, kakor mu sicer tudi pravijo, je ena izmed pomembnih kultur tega področja, saj ga imajo sedaj na ožjem Kozjanskem posajenega kar 108 hektarjev, to je 8 odstotkov vseh njivskih površin.

Ribez je letos posejano v višjih legah kljub občutni pozebi v času cvetenja dobro obrodil in so ga v dvajsetih dneh trgatve nabrali preko 100 ton. Pri tem je bilo letos rodni le 50 hektarov površin. Za Kozjanskem posajenega kar 108 hektarjev, to je 8 odstotkov vseh njivskih površin.

Kot že dve leti nazaj, so tudi to pot ob pridelku trgatve priredili v Kozjem — tretjo — razstavo črnega ribeza v okrajnem merilu. Razstavo je priredil sadjarsko-vinogradniški odbor s pomočjo kmetijske zadruge. Razstavili so grozdčije črnega in rdečega ribeza, predelanega na družbenem in privatnem sektorju. Razstavljene vzorce je ocenila strokovna komisija. Razdelili so tudi za 300 tisoč dinarjev nagrad; prve tri nagrade so prejeli razstavljalec, s področja Kozjega: Franc Simončič, Andrej Turnšek in H. Facer. Ob tej priložnosti je bilo tudi zborovanje pridelovalcev črnega ribeza iz SR Slovenije in Hrvaške. Zborovanje je bilo nekakšen pregled dela v proizvodnji črnega ribeza; na njem so sprejeli važne sklepe za bodoče

uspešno delo. Pokazala se je potreba, da bi ustanovili enotno pospeševalno in zaščitno službo v okraju. Zborovanje je bilo strokovno na visoki ravni; predavali so najvidnejši strokovnjaki Slovenije: dr. France Adamič, inž. Marta Gosarjeva, inž. Mileva Kačeva in predsednica ocenjevalne komisije inž. Milica Oblak. Najbolj živo so razpravljali o cenah ribeza.

Tretja razstava črnega ribeza v Kozjem je dosegla svoj namen in je toliko važnejša, ker postaja črni ribez vse bolj osnovna gospodarska panoga Kozjanskega.

F. V.

● Nadaljevanje s 1. strani

Usklajevanje cen

Pri novih cenah, ki bodo že s prvim v prihodnjem mesecu dobile kompenzacijo — draginjski dodatek z najmanj 1.500 dinarjev na zaposlenega in s povzvišanjem otroškega dodatka za 600 dinarjev, pa je treba naglasiti, da so zvezni ukrepi pred časom, v prejšnjem mesecu, prinesli z ukinitvijo prispevkov na izredni dohodek in znižanjem prometnega davka dokaj olajšav nekaterim gospodarskim organizacijam. In prav je, da ta sročena sredstva izrabimo res smiselno in ne, kot se kaže že marsikje, z neutemeljenim novim investiranjem, ne da bi temeljiteje povprašali za mnenje samoupravne organe, tiste, ki ta sredstva ustvarjajo.

Nove cene prehranbenih artiklov že veljajo, za elektriko (55 odstotkov za industrijske potrošnike in 45 odstotkov za gospodinjstva) ter nove cene premoga bodo uveljavljene v septembru. Posebej pri potrošnji električne energije je tu tudi nekakšen ekonomski pritisk, ki naj ima za posledico večje varčevanje.

Na torkovi seji predsednikov občinskih skupščin celjskega okraja pod vodstvom podpredsednice okrajne skupščine tovarišice Vršnikove so sklenili, da je draginjski dodatek 1.500 dinarjev prenizek za razmere v našem okraju in da bo treba čimprej s točnimi analizami (ravno danes jih je končala gospodarska zbornica v Celju) definerencirano po potrošnih središčih ugotoviti in zagotoviti ta dodatek ne le v tem, da ohranimo dosednji standard, temveč da sočasno tudi dvigujemo realni življenjski standard. Predvideli pa so tudi ostre mere za sleherni izkoriščanje stanja z navijanjem cen brez sleherne osnove.

Jože Klančnik

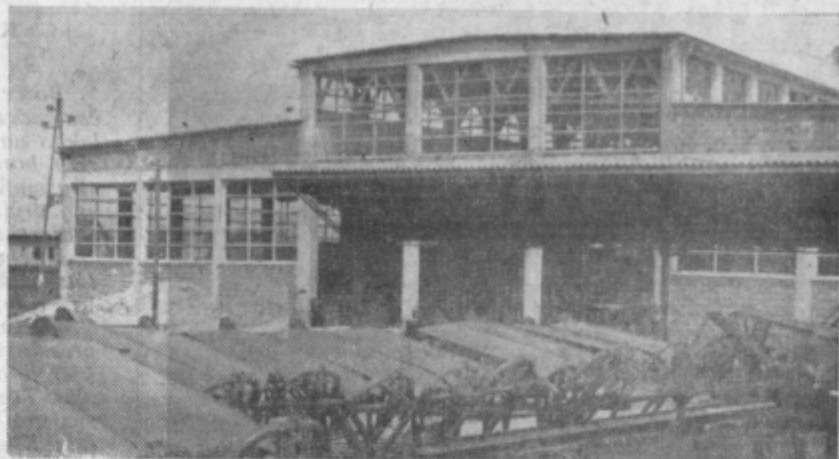

Foto J. Klančnik

Posnetek kaže montažno halo hmeljarskih obiralnih strojev v Agroservisu v Sempetru. Letos bo že deset strojev domače proizvodnje romalo na hmeljišča in kmalu bodo zamenjali desetine tisočev obrilcev.

KOMISIJA ZA IZOBRAŽEVANJE LEŠNO INDUSTRIJSKEGA KOMBINATA »SAVINJA« CELJE

razpisuje

za šolsko leto 1964-65 naslednje štipendije:

- 2 štipendiji za študij na Lesnoindustrijski fakulteti v Zagrebu;
- 4 štipendije za študij na Višji lesnoindustrijski šoli v Ljubljani;
- 1 štipendijo za študij na strojni fakulteti v Ljubljani;
- 4 štipendije za študij na TSS - lesno industrijski oddelku v Ljubljani;
- 1 štipendijo za študij na TSS - kemijski oddelku v Ljubljani.

Nadalje razpisuje prosta mesta za:

- 3 vajence električne stroke;
- 1 vajenca ključavničarske stroke;
- 1 vajenca železostrožarske stroke.

Pismene prošnje s priloženim življenjepisom in prepisom diplome o absolvirani srednji šoli dostaviti preko pošte ali osebno na naslov: Lesno industrijski kombinat »Savinja« Celje, kadrovska-socialna služba, najkasneje do 15. avgusta 1964.

Rešitev: sproščene cene

Skoraj 3 odstotni padec proizvodnje premoga v Sloveniji v primerjavi z lanskim polletjem (v Velenju 4 odstoten, v Senovem 7,7 odstoten) spravlja potrebe sedanje, posebej pa še povečane potrošnje v zagato. Le hitro in odločno ukrepanje bo lahko odstranilo »nevnanost«, ki grozi, da potegne za seboj cel niz posledic. Neenakopravni gospodarski položaj premogovnikov je osnovni vzrok tega stanja. Stalne cene premoga, da ne vnašamo neravnovesij v standard in rešujemo poslovanje številnih gospodarskih panog, so privedle premogovnike v tako neugodne pogoje, da jih lahko istovestimo s slepo ulico. Tudi številne olajšave, kot so ukinitve izrednega

prispevka ter sezonsko višanje cen nekaterim vrstam premoga niso rešila bilka. Vse večja fluktuacija delovne sile, pomanjkanje stanovanj ter sredstev za modernizacijo proizvodnje so posledica dosedanjega neutrejenega gospodarskega položaja premogovnikov.

Kot kaže, bi se v letošnjem letu z izrednimi ukrepi (neprekinjeno nedeljsko delo in podobno) lahko vsaj približali lanskoletni proizvodnji, toda ne letošnji potrošnji.

Zato je jasno, da bodo le z enakopravnimi pogoji gospodarjenja (sproščenimi cenami premoga) rešljive vse težave surovinskih baz »krvodaalk« našega gospodarstva.

Jože Klančnik

„KOVO“ milijarda

Dvestočlanski kolektiv podjetja »KOVO« Vransko dosega iz leta v leto večje uspehe. Tako imajo letos v načrtu, da bodo dosegli proizvodnjo v vrednosti ene milijarde dinarjev. To jim bo verjetno tudi uspelo, saj so v prvem polletju dosegli planirano vrednost proizvodnje (320 milijonov) kljub temu, da imajo veliko nedokončane proizvodnje v obratu za izdelovanje spenjalnih strojkov za embalažo.

STROJČEK ZA IZDELOVANJE CENEJŠE IN KVALITETNEJŠE EMBALAZE

Podjetje ima dve ekonomski enoti — v Vranskem in v Zabukovci. V Vranskem izdelujejo razen strojkov za spenjanje embalaže tudi razne kovinske konstrukcije, ladijsko opremo, gradbene stroje in kovinske omarice za bolnišnice. V Zabukovci pa izdelujejo varjene cevi velikih premerov.

Patent za izdelovanje glavnega proizvoda v obratu na Vranskem so odkupili od zagrebškega izumitelja Petra Jovanovića, ki je dobil zanj srebrno medaljo na razstavi izumov v Bruslju. Ta strojček je zelo praktičen, ker lahko z njim izdelujejo embalažo kar na mestu, kjer jo potrebujejo, s čimer znatno pocenimo transport (prazna embalaža zavzame veliko prostora, same deščice pa ne).

Razen tega pa se s tem strojem tudi znatno poveča hitrost izdelave

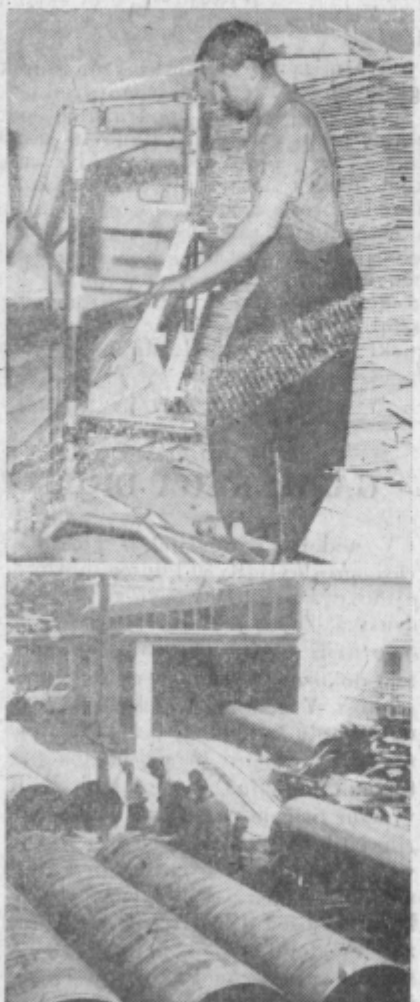

Foto L. Stepančič

Zgoraj: Spenjalni strojček; spodaj: obrat za izdelavo cevi velikih dimenzij

VRANSKO proizvodnje

zaboječkov in sicer od tri do petkrat. Strojček spenja deščice pri embalaži s posebnimi sponkami, kar poveča trdnost spojev in s tem tudi trdnost same embalaže. Vse to in nizka cena je povzročilo, da je strojček vzbudil veliko pozornost na lesnem sejmu v Ljubljani, kjer je bil razstavljen in so se zanj zanimali kupci iz vsega sveta.

V tovarni imajo sedaj v izdelavi 100 takih strojkov, ki jih je že odkupilo trgovsko podjetje »Metalka« iz Ljubljane. Glavni deli zanje so že gotovi ter je potrebno le nekaj manjših tehničnih izboljšav, ki so se pokazale kot potrebne med poskusnim obratovanjem. Upajo, da bo ta serija gotova do jeseni ter da bodo lahko takoj pričeli s proizvodnjo nove serije.

S tem, ko bo podjetje poslalo na trg prvo serijo teh strojkov, bo dobilo možnost tudi za velikoserijsko proizvodnjo sponk, ki so tudi patentirane. Za njihovo izdelavo so že izdelali posebne avtomatske stroje, na katerih bodo lahko delali priučen delavci. Proizvodnja teh sponk je za podjetje zelo privlačna, ker je visokoakumulativna.

ZABUKOVCA — IZDELAVA OGROMNIH ŽELEZNIH CEVI

Podjetje »Kovo« je prevzelo pred dvema leti od rudnika Zabukovca njegovo remontno delavnico, v kana tržišču zelo iskane. Do konca leti so uredili obrat za izdelovanje varjenih cevi večjih premerov, ki so

ta bodo izdelali za 400 milijonov dinarjev cevi. Trenutno izdelujejo 12 kilometrov cevi premera od 60 do 120 cm, za namakanje tobačnih polj v Makedoniji. Precej naročil so morali odkloniti, ker imajo težave z dobavo pločevine, ki jo porabijo letno več kot 2000 ton. Trenutno je v tem obratu zaposlenih 40 delavcev, nameravajo pa jih sprejeti še 30.

SLABI DELOVNI PROSTORI

V podjetju pravijo, da imajo največje težave z delovnimi prostori in kadri. Delovni prostori so res slabi, posebno na Vranskem. Glavna stavba je stara in nefunkcionalna, tako da je v njej nemogoče organizirati proizvodnjo na sodobnih organizacijskih principih. Zaradi nefunkcionalnosti imajo težave tudi z notranjim transportom, posebno pri težkih kleparskih izdelkih. Ker imajo velike možnosti za izvoz in tudi ker je akumulativnost njihove proizvodnje velika, nameravajo zaprositi za investicijski kredit za izgradnjo novih prostorov in za obnovo strojnega parka, ki je že zelo iztrošen.

Druga težava, ki jih tare, je pomanjkanje strokovnih kadrov, posebno inženirjev, tehnikov ter kvalificiranih ključavničarjev, varilcev in strugarjev. Da bi to vprašanje rešili, so štipendirali več študentov na fakultetah in srednjih šolah. Problem pa je pri kvalificiranih delavcih, ki jih težko dobijo, kljub temu, da so osebni dohodki visoki. V prvem polletju je zaradi izboljšanja organizacije proizvodnje narasla produktivnost za celih 18 odstotkov ter so se zaradi tega osebni dohodki znatno dvignili in je sedaj povprečje 36 tisoč dinarjev, kar je za 22 odstotkov višje od lanskega.

L. Stepančič

RAZGLAS

Oddelek za gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve Skupščine občine Celje razglašuje po 14. členu zakona o urbanističnih projektih (Uradni list SRS, št. 22/58) in sklepu 15. seje Skupščine občine Celje javno razgrnitev

OSNUTKA URBANISTIČNEGA NACRTA ZA KOMPLEKS LAHKE INDUSTRIJE V CELJU

Kompleks omejuje Dečkova cesta, Kersnikova ulica, Savinjska železniška proga in Ipatčeva ulica.

Osnutek je razgrnjen v avli IV. osnovne šole v Celju od 20. julija do 20. oktobra 1964. Ogled je možen vsak delovni dan od 8. do 11. in 16. do 18. ure.

Vabimo vse zainteresirane gospodarske organizacije in občane, da v roku razgrnitve vpišejo svoje pripombe v knjigo pripomb k ureditvenemu načrtu, ki je na razpolago pri razgrnjenem osnutku ureditvenega načrta.

STIRI PRVA MESTA

V nedeljo je bilo v Kranju republiško prvenstvo v atletiki za mlajše mladince in starejše mladinke. Med udeleženci so bili tudi mladi člani in članice celjskega Kladivarja. Tako so mlajši mladinci osvojili tri, starejše mladinke pa eno prvo mesto.

Naslove republiških prvakov so osvojili: Kunec v teku na 100 m čez ovire v času 14,5, Medvešek pri skoku v višino s 185 cm, Pilihi pri skoku ob palici s 540 cm ter Podmilščakova v teku 400 m s 59,4 sekunde.

VALJARNA BO ZGRAJENA DO ROKA

Dela na novem obratu valjarne štorske železarne dobro napredujejo, tako da bo do roka — december 1964 — pripravljena za sprejem nove opreme. Valjarina bo največji objekt železarne s kapaciteto 100 ton gotovih valjanih izdelkov.

Valjarina ima že vnaprej odprodane izdelke; največji naročnik je tovarna vagonov v Kraljevu, dokajšen del pa bo romal v izvoz — v Nemčijo in Indijo.

RADIO CELJE

V tednu od ponedeljka, 27. julija do vključno nedelje, 2. avgusta bo imela celjska radijska postaja — na srednjem valu 202 metra — naslednji spored:

Celjska kronika je vsak delavnik na sporedu ob 17.00, obvestila ob 17.10, plošče po željah ob 17.35, zabavna glasba in reklame pa ob 17.45. Ostale oddaje se bodo izvršile takole:

ponedeljek, 27. julija: 17.15 — poje Doris Day, 17.25 športni pregled;

torek, 28. julija: 17.15 — trio Maksa Kovačiča in Logarski fantje;

sreda, 29. julija: 17.15 — operni zbori;

četrtek, 30. julija: 17.15 — iz sveta jazza, 17.25 radijska univerza;

petek, 31. julija: 17.15 — mladinski zbori, 17.25 turistična oddaja;

sobota, 1. avgusta: 17.15 — za prijeten konec tedna;

nedelja, 2. avgusta: 12.00 — pogovor s poslušalci, 12.10 obvestila, 12.15 naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.25 Ferdo Pomykalo in njegov orkester, vmes reklame.

Iz fotoarhiva TNZ

Takšnih in podobnih prizorov smo lahko v letošnjem prvem polletju videli že 739 in čeprav so posledice teh nesreč velike, se njih število ne zmanjšuje, ampak rapidno raste. Kako dolgo bo še tako? Na to vprašanje ne bi znal nihče odgovoriti, toda prav gotovo še tako dolgo, dokler ne bodo postali vozniki predvidnejši in se bodo zavedali, da cesta ni samo zanje. Vozniki, življenja prodajate prepoceni!

Reševanje živine ob nevihtah

Tudi letošnji poletni čas nam ni prizanesel z dokaj hudimi nevihtami. Tako je bilo več požarov, ki so jih povzročile strele. Ob tej priliki je v hlevih žalostno končalo tudi nekaj goveje živine, ki se ni mogla osvoboditi verig, s katerimi je bila priključena k jaslim. Toda tudi osvoboditev med trajanjem požara je zelo težavna, skoraj onemogočena, ker je živina silno vznemirjena.

In vendar si zelo lahko pomagamo s preventivnimi ukrepi! Živino pravočasno osvobodimo nesrečnih verig, jo spravimo iz hleva ter jo s primerno tanjšimi vrvmi privežemo nekam pod odprto streho. V primeru, če udari strela, se bo živina dokaj lahko sama odtrgala in zbežala na prosto. Nekaj deževja ji menda ne bo škodovalo. Vsem živinorejcem je brez dvoma znano, da zavaroval-

ni zavod v nobenem primeru ne povrne škode za uničeno živino, ako ni s poslopjem vred posebej zavarovana. Petrovski

CESTA ZIDANI MOST—RIMSKE TOPLICE

Cesta II, reda Zidani most — Rimske Toplice je bila zadnje čase tako slaba, da je bila nemogoča za promet. Naša cestna uprava je dolgo odlašala s popravilom tega dela ceste, ki veže Stajersko z Dolenjsko. Cesta bo predvidoma gotova v dveh letih. Letos jo bodo usposobili za promet, drugo leto pa jo bodo prevlekli z asfalтом.

Delavci se pri svojem delu srečujejo z različnimi neprilicami, saj je teren plazovit in nenosilen. Prav tako je treba razstreljevati velike skale, kar še bolj otežkoča delo.

KOZJANSKO V BOJU

»DUŠANOVA TEHNIKA«

Borcev, ki so se med drugo svetovno vojno dalj čas zadrževali na Kozjanskem, pa tudi ostalim, ki so lahko na kakršenkoli način spremljali borbo kozjanskih borcev, je še verjetno prav dobro v spominu »Dušanova tehnika«. »Dušanova tehnika« je naziv za eno prvih — poleg celjske — partizanskih tehnik na Stajerskem.

S tehniko pa je neločljivo povezano tudi ime Ivana Luskarja-Dušana, po katerem nosi tehnika svoje ime. Več o tej tehniki nam je povedal tovariš Luskar sam: »Decembra 1941 se je že močno čutila potreba po preselitvi partizanske tehnike iz celjskega območja, kjer je obstajala nevarnost izdaje, nekam na Kozjansko. Treba je bilo najti primeren prostor in o tem sva se s Francem Sorčanom-Tomažem često pogovarjala. Končno sem primeren prostor tudi našel: v Mangi na Planini pri Doberškovih. Po pripravi prostora in v dogovoru z ljudmi, ki so takoj pristali, da nam bodo pomagali, je bilo že vse na tem, da tehniko tudi preselimo, ko je Tomaž pripeljal s Kamence takrat nam neznane tovariše. Bilo je to pomlad 1942, leta in treba jim je bilo najti prebivališče za nedoločen čas. Ker ni bilo drugega razpoložljivega prostora, so se nastanili v prostoru, pripravljenem za tehniko. Kasneje smo izvedeli, da je bil to pokrajinski komite za Stajersko, v katerem so med drugim bili Sergej Kraigher-Andrej, Tone Znidaršič-Stefan (nekdanji španski borec), Tončka Čečeva-Stefka in drugi. Pokrajinski komite je ostal v Mangi nekako do avgusta 1942, ko je zaradi čedalje pogostejših hajk in patrol postal kraj nevaren. Pričeli smo iskati nov prostor in ga našli v Podpeči, pri Francu in Mariji Senica, kjer smo skopali bunker. V tem bunkerju je nato precej časa delovala tehnika, ki je zaradi mojega dela v njej tudi dobila ime DUSANOVA TEHNIKA. Delovala je do konca leta 1943, ko se je delo že toliko razvilo, da so bili prostori pretesni. Po ponovnem iskanju smo končno preselili tehniko na Bohor. Tam se je tehnika tudi preimenovala v »Prešernovo tehniko«. Vodstvo nad njo so prevzeli drugi tovariši, ker sem bil ravno takrat imenovan za člana okrožnega komiteja za Kozjansko in sekretarja okraja Kozje...

Konec leta 1944 je bila tehnika izdana. Pri bojih za njeno obrambo je padlo tudi precej borcev. Nemci so prostore z vsemi stroji z bombami razbili in tako uničili.

Mislím, da ni treba posebej poudarjati, da je bila tehnika v času svojega obstoja silno pomembna: tiskali smo propagandne letake, Slovenski poročevalec, Mladino (material za oba časopisa smo dobivali iz centralne tehnike iz Ljubljane), dalje brošuro s partizanskimi pesmimi itd. Ne samo za Kozjansko, za velik del Stajerske smo razmnoževali material, zlasti še za področje Savinjske doline.

Se bi govoril o tehniki, o tem, kako se je vršilo preseljevanje Pokrajinskega komiteja, pa še o mnogih drugih silno zanimivih stvareh, vendar: oprostite, čas me preganja, je rekel, »pa prehodnič kaj več o borbah na Kozjanskem.« J. Terček

Še slab mesec do obiranja

Samo še slab mesec in Savinjsko dolino bo zopet zajela obiralska mrzlica. Zopet se bo prebivalstvo v hmeljskih okoliših povečalo za 20 do 25 tisoč ljudi, ki bodo prišli obirat savinjsko zele, no zlato. In kako kaže letos hmelj? Dobro! V kmetijskem kombinatu v Žalcu so nam povedali, da pričakujejo letos kvantitetno in kvalitativno boljši pridelek kot je bil lani.

Letos so se povečale skupne cene hmelja, saj so lani kmetje tarnali, da proizvedejo stroški preraščajo odkupno ceno. Tako bo letos kilogram prvorazrednega

hmelja veljal 650 dinarjev, medtem ko so lansko leto dobili za enakokvalitetni hmelj le 520 dinarjev.

Ceprav bo letos na hmeljskih kmetijskih kombinata obiralo deset strojev, in bodo s tem nadomestili 6.000 obiralcev, bodo še vseno samo na posestvih kombinata potrebovali nad 7000 pridnih rok.

Pa še vesela novica za obiralce: letos bodo dobili za škaf obranega hmelja 80 dinarjev, če bodo na hrani in stanovanju pri pridelovalcu, sicer pa 100 dinarjev. To pomeni, da bodo lahko letos dobro zaslužili. K. F.

Foto: J. Klančnik

Preteklo nedeljo je Velenje doživelo naval iz bližnjih in oddaljenih krajev, kot že zlepa ne. Fiat 750, Pretis, itd., skratka igra na srečo je vsadila up lahne vročice v slednje oči okrog 20 do 25 tisoč glave množice.

ŠTORSKA KRONIKA

Upravni odbor štorske železarne je pred dnevi sprejel predlog ekonomskih enot o posebnem dodatku za občasna težka dela v obratih z visoko vročino in v poletnih mesecih v višini 5.000 dinarjev. V glavnem gre za celotno izmeno v livni jami obrata jeklarne.

Te dni so v šestnajstih delovnih enotah štorske železarne konstituirali novo izvoljene obratne delavske svete ter imenovali stalne komisije. Zanimivo je, da so v razpravi največ govorili o kadrovskih problemih in utrujenosti organov samoupravljanja.

Delavski svet štorske železarne je na predlog sindikalne podružnice podjetja sklenil ustanoviti stanovanjsko zadružno, ki bo omogočila številnim članom, da si zgradijo stanovanja. Zadruga bo razpolagala s sredstvi, tako da bo lahko član kolektiva (ob izpolnjevanju pogojev) dobil 1,2 milijona dinarjev posojila z rokom odplačila do 25 let in 2 odstotnimi obrestmi. J. M.

Velenjsko tombolo so priredile sindikalne podružnice obrtnih in uslužnostnih podjetij iz Velenja.

Sočasno se je pri komisiji zglasilo kar devet srečnejev, ki so vsi čakali le na eno številko. Sreča, nemir in vprašanje, kateri po vrsti je pristopil komisiji, so čudno barvali obraze.

Razlika je že pri devetih dobrih bil najmanj dvajset ali celo večkratna. Pa so našli salomonsko rešitev. Vseh devet se je dogovorilo, da je pravičnejše, če prodajo vse dobitke in skupno vrednost enakomerno dele. Do tega sklepa so prišli po načelu: »Bolje drži ga, nego lovi ga!«

Posnetek kaže del upajoče množice in izbrance. J.

JAKOŠ JOŽE VNED GODBENIK

Jože Jakoš, član železničarske godbe v Zidanem mostu, je menda eden redkih godbenikov, ki še pri svojih enainšestdesetih letih aktivno sodeluje v godbi. Svoj klarinet igra že 38 let, kar je prav redek jubilej.

Jože Jakoš pravi, da še vedno rad igra, da pa mu delajo težave odreveneli prsti in da zato včasih preskoči kakšno noto, kar pa pri takih letih ni nič čudnega.

Tovarišu Jožetu želimo, da bi še dolga leta pihljal na svoj ljubljani instrument.

ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT - ŠPORT

Skrbi so se šele začele

Pri novem članu druge zvezne lige, Kladivarju, je vse v znamenju priprave na bližnji prvenstveno sezono. Kot vse kaže, imajo funkcionarji tega društva velike skrbi ne samo zaradi finančnih zadev, ki niso najbolj rožnate, marveč tudi s — kadri.

Zdaj so se skrbi šele začele, je v razgovoru dejal začasni tehnični vodja, Riko Presinger. Trenutno si prizadevamo, da bi imeli na razpolago zadostno število igralcev, ki jih potrebujemo za sestavo solidne ekipe.

— Ali ste te dni že zaključili razgovore z igralci? — Ne še povsem. Trenutno sta sklenila ostati pri nas Marjan Stajcer, dosedanjí igralec Bosne (srednji krilec ali branilec) ter Aleksa Babič, ki je doslej nastopal za Famos (krilo, branilec). Prav tako se je za novo okolje odločil Edo Coklić, ki je doslej igral za Olimp. V teku so razgovori za prestop Artla od Celja ter mladega igralca Emeršiča iz Ptuja. Žal se precej zapletajo razgovori z Lovretičem, dosedanjim vratarjem Karlovca.

— Kako pa z dosedanjimi igralci? — Po dosedanjem sklepu odbora ne bomo nikomur dovolili, da bi zapustil naše vrste. To velja seveda za tiste, ki pridejo v poštev za sestavo prve enastorice. In seveda to velja tudi za Letnerja, Fermeta in druge.

— Kakšen status bodo imeli igralci? — V moštvi ne bo nikogar, ki bi se ukvarjal samo z nogometom. Vsi igralci bodo ostali na dosedanjih oziroma novih delovnih mestih. Vsi bodo torej zaposleni v eni ali drugi delovni organizaciji. Drugače je seveda s študenti in dijakmi. Zato čistih nogometaših profesionalcev pri Kladivarju ne bo. Razumljivo pa je, da bodo igralci dobivali določene zneske predvsem za nadomestitev izgubljenega zaslužka v podjetjih. Do zmanjšanja osebnih dohodkov igralcev na stalnih delovnih mestih bo prišlo zaradi treningov in tekmovalnosti.

— Kako pa je s trenerji? — Ligaško moštvo bo vodil trener Panič. Vse kaže, da mu bo pri delu pomagal Branko Paviša, ki bo najbrž vodil tudi mladinsko ekipo. Trener pionirjev pa bo Milan Florenini.

BRASLOVŠKO JEZERO VABI

Prizadevno turistično in olepševalno društvo Braslovče je znova pripravilo prireditve, ki naj pripomore k popularizaciji tamosnjega jezera in celotnega kraja. Tokrat gre za prireditev ob jezera, ki bodo v nedeljo, 26. tega meseca. Tako se bodo že ob štirih popoldne predstavi vaterpolisti celjskega Neptuna,

uro zatem pa bo telovadni nastop pripadnikov braslovškega Partizana. Vtem ko se bo ob šestih popoldne začel koncert godbe na pihala libijske Svobode, bo ob 20. uri nastopila folklorna skupina Svobode iz Sempetra. Mimo tega so preskrbeli še osvetlitev jezera,

Velenjski nogometaši gredo naprej

Okrajno tekmovalje za jugoslovanski nogometni pokal je končano. Od osemnajstih udeležencev so si velenjski nogometaši priborili pravico do sodelovanja v republiškem tekmovalju za pokal.

Zadnja srečanja v okrajnem merilu so se končala takole: Rogatec—Brežice 3:0 brez igre ter Velenje—Slovenske Konjice 4:0; Vojnik je bil prost. Namesto dveh

KLADIVAR : REKA 1:4

V prvih pripravah na začetek prvenstvene sezone v drugi zvezni ligi je imel Kladivar v gosteh renomirani ekipo, člana prve zvezne lige. Vtem ko se je tekma z beograjskim Partizanom končala z zmago gostov 5:1, so v drugi igralci z Reke odpravili domačine s 4:1.

TKANINA - GOTOVLJE

Pred kratkim so se na igrišču v Žalcu srečali nogometaši gotovljanskega Partizana in sindikalne ekipe Tkanine-galanterije iz Celja. Zmagali so Celjani z 8:2. Najuspešnejši strelce pri zmagovalcih je bil Pavčič, ki je dosegel štiri gole. J. G.

TENIS V CELJU

Na teniskem igrišču ob Ljubljanski cesti v Celju je vsak dan velik vrvež. Medtem ko je v popoldanskih urah v teku teniška žola za začetnike, ki jo obiskuje dvajset mladih ljudi in ki jo vodi prof. Metod Klemenec, se v popoldanskih urah zbere okoli igrišča nad dvajset članov.

Na zadnjem sestanku so si člani teniske sekcije HDK Celje izbrali za svojega predsednika dr. Ivana Kopca.

Kot vse kaže bodo člani te sekcije prav kmalu dobili nove pogoje za delo. Na športnem igrišču v mestnem parku bodo namreč uredili tri teniška igrišča, poleg umetnega drsališča. Tako bo tudi ta športna dejavnost dobila vse pogoje za množično in kvaliteten razvoj; svoje mesto pa bo dobila tudi rekreacija.

je bila v tem kolu ena sama igra. Brežičani niso prišli v Rogatec in tako prepustili tekmo brez borbe. Škoda je tembolj, ker je njihova odsotnost nastala zaradi neodgovornosti funkcionarja, ki si ni vzel niti toliko časa, da bi razpis komisije za nogomet o tem kolu pozorno prebral.

V polfinalni tekmi je Rogatec odpravil Vojnik z visokim rezultatom 7:1. Velenjčani so bili prosti.

Finalna tekma okrajnega tekmovalja za jugoslovanski nogometni pokal se je končala s katastrofalnim porazom Rogatca. Tekma na igrišču ob Velenjskem jezeru se je namreč zaključila z rezultatom 15:2 za domačine. Tako se bodo Velenjčani v nadaljevanju tekmovalja za jugoslovanski nogometni pokal srečali z ekipami, ki sodelujejo v slovenski nogometni ligi.

50 LET

GASILSKEGA DRUŠTVA V DREŠINJI VASI

V nedeljo so gasilci v Drešinji vasi proslavljali 50-letnico obstoja njihovega prostovoljnega gasilskega društva. Za to svečano obletnico so pripravili pester program, da bi s tem dokazali, kakšna je njihova dejavnost. V nedeljo popoldne so bile na sporedu športne igre, tako štafetni tek pionirjev in pa nogometna tekma. Popoldne so se kljub hudi vročini priredile še ob štirinajstih. Na sporedu so bile razne vaje, na katerih so gasilci prikazali svoje veščine. S sodelovanjem nekaterih sosednjih društev so prikazali enodelni napad, nato pa še ob sodelovanju pripadnikov predvojaške vzoje in Aerokluba iz Celja obrambo pred letalskim napadom. Prav tako so člani poklicne gasilske čete iz Celja prikazali načine gaše-

nja lahko vnetljivih tekočin z raznimi aparati, prav tako pa način, kako se gasi goreča oseba.

Po teh uspešnih vajah se je ob treh popoldne začel slavnostni del, ko so izročili svojemu namenu nov gasilski dom, katerega si je to gasilsko društvo prav gotovo zaslužilo. Ob tej priložnosti je gov. Semič podal kratko zgodovino dela društva od ustanovitve leta 1914 pa do danes. Na svečanosti so prav tako podelili pohvale in priznanja najuspešnejšim članom društva. Po tem so imeli še veselico, da so se udeleženci odpočili in okrepiли po utrujenih vajah. Želimo, da bi njihov nov gasilski dom služil svojem namenu in da bi še dolgo tako uspešno opravljali svoje človekoljubno delo.

K. F.

USPEHI CELJSKEGA REŽISERJA

na Poljskem

Konec tega meseca se vrne v Celje režiser SLG Branko Gombač, ki je kot štipendist poljskega ministrstva za kulturo deset mesecev proučeval v raznih poljskih mestih (Varšava, Krakov, Vroclav, Katowice, Poznanj) delovanje tamkajšnjih gledališč. Ker smo v Celjskem tedniku pred meseci že poročali o prvih stikih Branka Gombača s poljskimi gledališkimi in drugimi kulturnimi delavci in o njegovem študiju gledaliških razmer na Poljskem, nameravamo v današnjem zapisu seznaniti bralce še z Gombačevimi umetniškimi dosežki v teku njegovega desetmesečnega bivanja v raznih poljskih velikih mestih.

Po poročilih poljskih časopisov in zagrebškega »Vjesnika«, ki smo jih na svojo prošnjo prejeli direktno od njihovih uredništev, moremo z zadovoljstvom ugotoviti, da je Branko Gombač svojo težavno nalogo več kot odlično izpolnil.

Poljsko ministrstvo za kulturo je režiserju Gombaču zaupalo režijo komedije Marina Držića »Dundo Maroje« s poljskimi igralci v poljskem jeziku na odru »Teatra Polskega« v Poznanju. Da je bila to zanj izredno težka naloga, si lahko mislimo. Delati v tujem okolju, z nepoznanimi, tujimi umetniki in režirati jugoslovansko dramsko delo v tujem jeziku — za to je treba imeti železno voljo in jeklene živce. Pred Gombačem so doslej na Poljskem režirali trije jugoslovanski režiserji: dr. Marko Fotez (»Dundo Maroje«), dr. Branko Kreft (»Gospa ministrica«) in Bojan Stupica (»Gospoda Glembejevi«) — a to so bile režije z jugoslovanskimi ansambli v srbohrvatskem in slovenskem jeziku.

Kako je to svojo težavno nalogo izpolnil, o tem naj govore kritiki, ki so predstavo videli in o njej poročali.

V zagrebškem »Vjesniku« z dne 16. 6. 1964 je napisal R. Milačić med

drugim o premieri v Poznanju: »Režiserju Branku Gombaču, odličnemu slovenskemu umetniku mlajše generacije, se je posrečilo približati Držića poznanjski publiki. Najboljši dokaz za to sta občinstvo in z njim igralci, ki so tudi pri reprizi nastopali z istim žarom in zanosom. Bil je to popoln uspeh Držičeve komedije, ker delo ni samo spravilo publiko v smeh, temveč jo je čisto tudi prisililo, da se je morala globoko zamisliti. To ni bila navadna predstava, ki naj bi izpolnila samo dobro zamišljeni plan kulturnega sodelovanja med dvema državama. To je bila več kot potrebna in dobrodošla predstava — in to je pravo kulturno sodelovanje. V celoti teče predstava nenavadno urejeno, odkljuje se s humorjem in sijajnim tempom.«

»Gazeta Poznanska« ugotavlja: »Branko Gombač je s trdnostjo pričaral iz umetnine njeno plebejsko-ljudsko barvitost, ki jo odlikuje polnokrven dovpt in elementarna situacija. Uspelo mu je ubrati predstavo v pretežno enotni situaciji, barvito in veselo. Za to pa je predvsem šlo v pikantni komediji o rimski kurtizani in nenavadnih prigodah, kakršne so v sončnem italijanskem mestu doživeli mnogi Dubrovčani. Delež pri uspehu gre režiserju gotovo tudi zato, ker mu je uspelo zbuditi v ansamblu toliko smelega poleta, kar poudarjamo v svoje posebno zadovoljstvo.«

Kritik »Expressa Poznanskega« pa med drugim še posebej hvali barvitost in lahкотnost scenografije Stanislaw Bakowskiego, o Gombačevi režiji pa pravi dobesedno: »Kdo bi nam mogel boljše od njega, Držičevega rojaka in jugoslovanskega umetnika, odkriti neznano vzdušje nekoč bogatega in mogočnega Dubrovnika, iz katerega izhajajo skoraj vsi junaki rimskih pustolovščin?«

Tako je Branko Gombač več kot sijajno opravil svojo težko in odgovorno nalogo. Svoje bivanje v Poznanju pa je izkoristil še za to, da je razen z Držičem skušal seznaniti Poljake tudi z našim Cankarjem. V velikem industrijskem središču Poznan-Wilda je v tamkajšnjem Delavskem klubu priredil »Cankarjev večer«, na katerem je imel v poljsčini predavanje o življenju in delu Ivana Cankarja in na katerem je pred navdušenimi poslušalci prav tako v poljsčini recitiral Cankarjeve črtice »Greha«, »Domovina, ti si kakor zdravje...« in »Pavličkova krona«, na poznanski televiziji pa je recitiral samo črtico »Greha«.

Prihodnje dni se torej Branko Gombač vrača v Celje. Trdno smo prepričani, da bo svoje bogate izkušnje, pridobljene v času svojega bivanja na Poljskem, lahko uspešno uporabil pri svojem poklicnem delu v matični gledališki hiši.

Fedor Gradišnik

Konec meseca pripotuje iz Nizozemske rudarski pevski zbor ORANJE iz Schinvelda. Gre za vrnitev obiska celjskemu Komornemu moškemu zboru, ki mu ga dolguje že iz leta 1958, ko se je naš zbor odzval vabilu nizozemskih pevskih tovarišev k proslavi njihove šestdesetletnice.

Zbor je bil ustanovljen leta 1898, ko je zasedla prestol bivša kraljica Wilhelmina Nassau Oranska; odtod tudi ime zbora. Po vojni se je zbor dvignil med reprezentativne moške zборе sodobne Nizozemske, o čemer pričrta vrsta vsakoletnih domačih in mednarodnih priznanj. Naša slika ga prikazuje na koncertu v Barceloni, v času turnee po Španiji 1959. Zbor nastopa pod umetniškim vodstvom g. Max Celisa, predseduje mu pa g. F. X. Franssen.

Med svojim bivanjem v Celju bo zbor koncertiral v Velenju (1. avgusta), v Dobruhi (3. avgusta) in v Rogški Slatini (5. avgusta). Njegov koncertni program je zelo bogat in zanimiv; obsega polifonske skladbe (med njimi tudi našega Galusa), klasiko, romantiko (med njimi Venturinijevo Nocoj pa, oh, nocoj), moderno ter narodno pesem.

Foto Carlos Perez de Rozas, Barcelona

Poslušalcem se obeta redek umetniški užitek. Organizacijo koncertov je prevzela celjska koncertna poslovalnica v sodelovanju s Komornim moškim zborom.

Obisk nizozemskega rudarskega

pevskega zbora pozdravljamo kot obisk predstavnikov delovnega ljudstva prijateljskega naroda ter ga ocenjujemo kot odziv na naše prizadevanje po miroljubnem sožitju med vsemi narodi sveta. G. G.

Uspela zamisel poplašala trud

Zamisel, da bi takorekoč v naravnem ambientu postavili zgodovinsko izročilo o Veroniki Deseniški, kakor ga je v svoji poetični drami naslikal Oton Zupančič, je v soboto zvečer, ko je bila na celjskem starem gradu premiera, vsekakor našla spodbudno realizacijo. Še toliko bolj, ker se je prizadevni celjski delavski oder stvari lotil o pravem času, namreč v obdobju, ko se vse kulturne manifestacije zredčujejo takorekoč na film, cirkus in luna parke.

Za razliko od Celjskih grofov, ki jih je delavski oder z velikim uspehom uprizoril na gradu pred dvema letoma, in ki imajo poleg odrske gotovo tudi ustrezne »spektakelske« dimenzije, pomeni Veronika Deseniška v vsakem pogledu neprimerno trši oreh, saj je dramo težko uprizoriti celo na odru. Neutrudni amaterski gledališki entuziast Cveto Vernik, ki je uprizoritev režiral, je imel zato izredno težavno in zahtevno delo, ki pa ga je opravil po najboljših močeh. Pri tem se mu je v dokajšnji meri posrečilo izluščiti iz drame vse tiste sicer dramsko neučinkovite elemente, zaradi katerih je delo ostalo bolj knjižna kot živa gledališka igra. Čeprav predstava takšna, kakršna je, prav zaradi okoliščin, da drugačna pač ne more biti,

povsem naravno, ne dosega Celjskih grofov, je priznanja vreden že trud, s katerim so se amaterski gledališki delavci z režiserjem in scenografom vred lotili uprizoritve. Mnogoštevil-

na udeležba gledalcev na premieri (in verjetno tudi na naslednjih predstavah) to priznanje samo še povečuje.

dhr

PEDAGOŠKA GIMNAZIJA V CELJU

Na zadnjem zasedanju občinske skupščine v Celju je bil sprejet odlok o ukinitvi učiteljskega oziroma o njegovem postopnem preraščanju v pedagoško gimnazijo. Ta ukrep je logičen zaključek težnje po višji in temeljitejši izobrazbi učiteljskega kadra, ki je tesno povezan z dejstvom, da v vsej Sloveniji primanjkuje okrog 1.400 predmetnih učiteljev.

Od navadne gimnazije se status pedagoške bistveno ne bo razlikoval, le da bo tu več poudarka na glasbeni vzgoji in likovnem pouku, poleg tega, da bo sistematično urejeno usposabljanje po interesih (tehnična vzgoja, knjižničarstvo itd.), kar je pravzaprav le varianta grupnega poglabljanja na učiteljskem. To je bilo, neredko pomanjkljivo organizirano, ker je bila šola v nekaterih predmetih vezana na zunanje sodelavce. Dijaki bodo letos vpisani že v prvi razred pedagoške gimnazije, dosedanj dijak od vključno drugega do petega letnika pa bodo končali učiteljske z možnostmi poznejše dokvalifikacije in višje izobrazbe. Absolventi gimnazije bodo imeli na stečaj odprta vrata za vpis na vse višje in visoke šole, kar je v primeri s prejšnjimi možnostmi prav gotovo boljše. Ob vsem tem pa se že pojavlja nekaj težko rešljivih problemov — kakor vprašanje de-

finitivnega učnega predmetnika in učnega načrta, pomanjkanje predavateljskega kadra, podeljevanje štipendij dijakom, ki se bodo vpisali na gimnazijo in podobno ter v prihodnosti sploh vprašanje verifikacije pedagoške gimnazije. Že v uvedbi moramo namreč poudariti, da ustanovitev pedagoške gimnazije ne sme predstavljati samo nekega administrativnega akta, temveč je treba na vso zadevo gledati z vso družbeno odgovornostjo in resnostjo. Kajti lahko se zgodi, da bomo ostali brez pedagoške gimnazije, ali pa, da njeno delo ne bo ustrezalo zastavljenemu namenu. Tako je bivše učiteljske že drugič razpisalo v Prosvetnem delavcu učno mesto predavatelja za tehnični pouk in predavatelja za matematiko in fiziko. Toda za razpis ni interesa, ker šola ne more nuditi niti najosnovnejših pogojev — stanovanja. Majhna bojazen je seveda tudi v tem, ali bodo absolventi pedagoške gimnazije resnično nadaljevali šolanje na pedagoški akademiji.

Vse te težave in problemi bodo rešeni le v primeru, če se bomo v celoti zavedali pomena ustanovitve pedagoške gimnazije. Zlasti mnogo razumevanja pa bo potrebno s strani vseh odgovornih občinskih forumov.

J. Volfand

KJE SE JE ZATAKNILO?

Glasbeni sosvet okrajnega sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije v Celju je za 30. maj sklical sestanek zborovodij ženskih, mešanih in moških pevskih zborov okraja. Sestanek je bil izredno dobro obiskan. V uvodnem referatu je predsednik glasbenega sosveta Julij Gorič nanizal mnogo lepih misli o zborovodju — vzgojtelju. V razpravi o problematiki zborovskega petja v okraju so živahno posegali vsi navzoči zborovodje in gosti, tako da je bila snov dovolj osvetljena z vseh platí. Govorili smo o nameravanem »pevskem taboru« v Grižah, ki bi moral zaenkrat zaradi pomanjkanja finančnih sredstev odpasti, v skromnejši obliki pa naj bi ga nadomestil nastop združenih pevskih zborov enega dela celjskega okraja na letošnjem partizanskem srečanju na Planini.

Na sestanku je bil med drugimi sprejet tudi soglasni sklep o ustanovitvi društva zborovodij celjskega okraja (v sklopu okrajnega sveta Zveze kulturno prosvetnih društev Slovenije v Celju) ter sklep o organiziranju zborovodskega tečaja za zborovodje ženskih, mešanih in moških pevskih zborov, ki bi kot tečajniki istočasno predstavljali moški zbor, potreben za praktično delo tečajnikov.

Udeleženci tečaja smo bili hvaležni okrajnemu svetu, da je po tolikih letih mrtvila na tem področju omogočil in sklical ta sestanek, posebno pa še tovarišu Goriču za njegovo iniciativo ter prijetno vodenje sestanka.

»Potem pa vse tiho je bilo...«, kot praví Aškerc v eni svojih pesmi. Poteka že drugi mesec po sestanku, o realizaciji tedaj sprejetih sklepov pa ni duha ne sluha. Bi nam okrajni svet Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije v Celju morda hotel povedati, kje se je vse to zataknilo?

Adolf Moškon

IZ STOR

Komisija za družbeno uveljavljanje žena pri sindikalni podružnici štorske železarne je pred nedavnim razpravljala o programu rekreacije in razvedrila žena, o problemih otroškega varstva v Storah in drugih pomembnih stvareh.

11

.... ob dvajseti obletnici organov varnostne službe... stop... NAČRTI "KOMANDANTA" JURJA - PREKRIŽANI ... stop ...po resničnih dogodkih... stop ...v letu 1946... stop priredil in zapisal J.K.

Dosedanja vsebina: Milan in njegov pajdaš Brkač, ki sta pobegnili iz zaporov, sta organizirala okoli sebe bando protiljudskih elementov in zapeljancev. Ko so po aretaciji sodelavcev v mestu člani bande hoteli napasti skladišče orožja, jih je čakalo vojaštvo na kraju, kakor je majorju UDV povedal pobegli kmet, ki ga je banda nasilno mobilizirala. Ujeti so bili vsi, razen človeka, ki je prišel čez mejo in se izdal za poročnika kraljeve vojske. Leta je stražil blizu hiše, kjer je bila nastanjena straža vojaškega skladišča.

Svitale se je že, ko so za ujetimi člani »jurjevega bataljona« zaprli jetniška vrata. Kmet invalid, ki je na večer pred prvo akcijo Milana in pajdašev pobegnil, je izpovedal, da so to noč prijeli vse, le poročnika Ivana ni med prijeliti.

No tudi njega bomo dobili, brez skrbi greste domov. Ko bo treba, vas bomo klicali za pričo. Vsi tile pridejo pred ljudsko sodišče, je dejal major in pospremil invalida do vrat. Ko so se vrata za kmetom zaprla, je iz sedanjne sobe stopil poročnik Ivan. Major in poročnik Janez sta mu stopila nasproti in mu brez besed stisnila roko.

To ste bili hitri. Bil sem presenečen, da je kaj, je dejal človek, ki se je še nekaj ur poprej izdal za kraljevega oficirja.

Tudi mi smo bili sinoči presenečeni nad kurirjem, ki si ga poslal, se je smejal poročnik Janez, ki mu je bil zaupan lov na Milana in Brkača.

Čeprav si mislim, kako si to speljal, Ivan, bi vendar rad slišal podrobnosti, je major pobaral mladega oficirja.

Vprašani je sedel in začel: Kot je poročnik Janez predvideval, je zveza preko Hilde vžgala, Zapisnik zaslišanja naših mejnih organov mi je mnogo pomagal. Ni dvo-

mila, da poznam njenega moža in sorodnike na meji. V bando sem prišel še isto noč. Pri predvidevanjih o Milanovih pomagačih smo se ušli. Nobenega prejšnjega sodelavca ni bilo v bandi. Ker je bil Milan nezaupljiv, se nisem mogel oglašati v planinski koči. Potem pa so se dogodki tako hitro menjavali, da sem ukrepal kar po najboljših možnostih. Vaš opozorjen napad na krajevni urad je Milana podžgal, da je postal ljubosumen in neprevideven. Pripravil sem ga do tega, da se je odločil za napad na skladišče. Težava je bila v tem, kako vam sporočiti kraj in čas napada. Kmet, pri katerem sem prišel v zvezo z bando, mi je bil nehot v pomoč. Zagrozil sem mu, da ga bom ubil in družino tudi, da bi videl, kako bo učinkovalo.

Pozneje bi ga sam napotil, naj gre povedati, kaj se pripravlja. Ta človek ni bil njihov, le strah ga je bilo. Ko pa mi je ušel, sem takoj pomislil na to, da bo prišel naravnost k vam... No, in ko sva z Brkačem in tistim skrivcem prišla v dolino, sem hotel začetek akcije zavleči za kako uro, da bi vi imeli več časa. Zato sem Brkača in skrivca poslal Milanu z naročilom, naj naš »komandant Jur« pride, da bi si ogledala položaj. Ko sem bil sam, sem se odpravil k straži, da bi se pozanimal, kako teče akcija. Hkrati pa sem hotel sporočiti sem, kaj se pripravlja, če bi kmet le ne javil zadeve. Toda v tistem trenutku ste vi udarili. Bil sem zares presenečen...

— Hudirjevo nevarno igro si se šel, Ivan. Kdaj boš odpotoval nazaj v Ljubljano? je vprašal poročnik Janez.

— Kar zdajle. Lahko potujeva skupaj, če še misliš na dopust?

— Seveda grem, vsaj čez nedeljo. Potem se bodo začela zasliševanja.

Mesec dni po končani akciji UDV je skupina »jurjevega bataljona« stala pred ljudskim sodiščem. Dokazano je bilo, da je Milan ali »Jur« pripravil vrsto umorov. Na njegovem spisku so bili vidni politični delavci, pa tudi mnogi preprosti, ljudski oblasti vdani ljudje. Milan je bil obsojen na dvajset let ječe, Brkač na osem, ostali pa so dobili zaporne kazni od štirih let do šest mesecev.

Tako je propadla še ena skupina, ki je bila pripravljena izdati svoje ljudstvo nekaterim ekstremnim krogom na zapadu. Ves potek je bil izpeljan tako spretno, da ni stekla niti kaplja krvi, če izvzamemo kmeta, ki je na begu iz bande dobil nekaj prask, ko je dirjal skozi gozd in robidovje.

Konec

OBJAVE IN OGLASI...

DELOVNI KOLEKTIVI — ORGANIZACIJE

KOMPAS CELJE vam nudi za Vaše izlete po Jugoslaviji izredno ugodno ceno prevoza z modernim turistično opremljenim 43 sedežnim avtobusom tipa »Deutz« — po ceni prevoznega kilometra 220 din. Naprošamo za predčasne rezervacije!

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. TRST-BENETKE — dvodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije.
2. Kombinirano 8-dnevno potovanje v GRCILO v septembru. Prijave do 15. avgusta. Samo popravki!
3. CARIGRAD-SOFIJA — 9-dnevno avtobusno potovanje v oktobru. Prijave do 25. avgusta.
4. ISTAMBUL-SOFIJA — 8-dnevno potovanje z vlakom dne 6. septembra. Prijave do 25. julija.
5. WIG-64 — 3-dnevni avtobusni izlet na ogled cvetlične razstave na Dunaju. Prijave do 10. avgusta.
6. Pozor! V drugi polovici meseca septembra 5-dnevno avtobusno potovanje na znani »OKTOBERFEST« v Münchenu. Prijave do 6. avgusta.
7. V oktobru 7-dnevno avtobusno potovanje na AZURNO OBALO. Prijave do 20. avgusta.
8. DOLOMITI — GENOVA — FIRENCE — 5-dnevno avtobusno potovanje v septembru. Prijave do 1. avgusta.
9. INDUSTRIJSKI VELESEJEM V BERLIN — 6-dnevno avtobusno potovanje v drugi polovici septembra. Prijave do 1. avgusta.
10. LONDON-ROTTERDAM — 10-dnevno potovanje z vlakom; prijave do 10. avgusta.
11. PO AVSTRIJI, SVICI in ITALIJI. 7-dnevno potovanje z avtobusom v avgustu. Prijave do 1. avgusta.
12. RIM—SAN MARINO 6-dnevno avtobusno potovanje. Prijave do 1. septembra.
13. 8-dnevno potovanje z letalom v Dubrovnik in Sarajevo. Prijave do 18. avgusta 1964.
14. SLOVENSKA KOROSKA — dvodnevno avtobusno potovanje za delovne kolektive in koroške brezme.
15. PO BREKURMU — tridnevni avtobusni izlet.
16. SLOVENSKE GORICE—TRAKOSCAN — dvodnevni izlet z avtobusom.
17. PLITVICA JEZERA — CRIKVENICA — RIJEKA — dvodnevni avtobusni izlet.
18. PO ISTRI — dvodnevni avtobusni izlet.
19. PO DOLENJSKI IN BELOKRANJSKI — dvodnevni izlet z avtobusom.
20. PO GORENJSKI PREKO VRSICA NA PRIMORSKO — dvo in večdnevni avtobusni izleti.
21. V KUMROVEC — enodnevni avtobusni izlet.

Pred vsakim izletom obiščite podjetje **KOMPAS — CELJE**. Organiziramo kolektivna potovanja in izlete po Jugoslaviji in v inozemstvo z modernimi turističnimi avtobusi, z rednimi in posebnimi vlaki, ladjami obalne in rečne plošbe in posebnimi letali.

KOMPAS CELJE posreduje prodajo vseh vrst vozovnic za železniški, letalski in pomorski promet. Kompas posreduje v najkrajšem času nabave potnih listov, vizumov ter menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite.

KOMPAS CELJE daje brezplačno vse prometne in turistične informacije, prodaja razglednice, zemljevide, spominke filitistične znamke itd. Pred vsakim potovanjem se posvetujte v poslovalnici.

Se priporoča **KOMPAS CELJE**
Tomišev trg 1 — tel. 23-50

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 25. julija do 1. avgusta 1964:
IVAN PLETERSKI,
veterinar
Celje, Trubarjeva
93 (Otok)
Telefon: 29-26.

KINO

KINO »SVOBODA« SEMPETER

25. in 26. julija 1964 — »STRIFE APOKALIPTICNI JEZDECI« — ameriški CSP film
29. julija 1964 — »VOHUN NA POVELJE« — ameriški barvni CSP film
30. julija 1964 — »39 STOPNIC« — angleški barvni film

KINO SEVNICA

Od 25. do 26. julija 1964 — »GUSAR« — ameriški film

KUPIM

Hišo ali gradbeno parcelo kupim v Celju ali okolici. Marič, Kovinar, Vitanje.

Vseljivo hiško z vodo, elektriko in nekaj zemlje, na ravni blizu prevozne postaje kupim. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Dober kupec«.

SLUŽBE

Dva klopjarja in 2 vajenca za kloparsko stroko z dovršenim 2. razredom osemletke. sprejme: Franjo Dolžan, Celje, Vodovodne instalacije Celje, Linhartova ulica.

Gospodinjstvo pomočnico za Beograd iščem. Nujno! Tomišek Reta, Celje, Kersnikova 1.

Sprejem vajenca-ko z dovršeno osemletko. Stojan Ristič, fotograf, Celje, Sernečeva 1. Gospodinjstvo pomočnico sprejme štiričlanska družina. Jožica Musič, Celje, Ulica 29. novembra 27.

Socialistična republika Slovenija
Skupščina občine Smarje pri Jelšah

Komisija za prodajo hiš SLP

RAZGLAS O RAZPISU JAVNE DRAŽBE

Po členu 1, toč. II/2 odloka o izenačenju predpisov za občino Smarje (Uradni vestnik okraja Celje, št. 24/58), člena 2 odloka o postopku pri prodaji stanovanjskih hiš splošnega ljudskega premoženja (Uradni vestnik okraja Celje, št. 13/56) razpisuje Komisija za prodajo stanovanjskih hiš SLP

JAVNO DRAŽBO

na dan 5. septembra 1964 ob 8. uri v sejni dvorani občine Smarje pri Jelšah za naslednje stavbe:

1. Dvostanovanjska hiša Rogatec št. 47, stavbna parcela št. 26 vl. št. 389 k. o. Rogatec — izključna cena 2.100.000 din;
2. Dvostanovanjska hiša Rogatec št. 48, stavbna parcela št. 19 vl. št. 389 k. o. Rogatec — izključna cena 1.650.000 din;
3. Gospodarsko poslopje Rogatec (za stavbo št. 48) stavbna parcela št. 19 vl. št. 389 k. o. Rogatec — izključna cena 471.000 din;
4. Gospodarsko poslopje Rogatec (za hotelom »Pošta«) stavbna parcela št. 746/1 vl. št. 389 k. o. Rogatec — izključna cena 120.000 din;
5. Dvostanovanjska hiša Rogatec št. 158, stavbna parcela št. 69 vl. št. 320 k. o. Rogatec — izključna cena 575.000 din;
6. Dvostanovanjska hiša Rogatec št. 123, stavbna parcela št. 110 vl. št. 320 k. o. Rogatec — izključna cena 1.510.000 din;
7. Dvostanovanjska hiša Rogaska Slatina št. 65, stavbna parcela št. 52/1 vl. št. 167 k. o. Trzin — izključna cena 1.888.000 din;
8. Enostanovanjska hiša Rogaska Slatina št. 66, stavbna parcela št. 52/2 vl. št. 167 k. o. Trzin — izključna cena 850.000 din;
9. Enostanovanjska hiša Rogaska Slatina št. 54, stavbna parcela št. 13/5 vl. št. 167 k. o. Trzin — izključna cena 700.000 din;
10. Gospodarsko poslopje (za stavbo Otroškega vrta v Rogaski Slatini), stavbna parcela št. 49 vl. št. 224 k. o. Trzin — izključna cena 1.880.000 din;
11. Dvostanovanjska hiša Pristava št. 21, stavbna parcela št. 59 vl. št. 350 k. o. Pristava — izključna cena 900.000 din;
12. Dvostanovanjska hiša Gorja vas št. 2, stavbna parcela št. 80 vl. št. 62 k. o. Bodrež — izključna cena 450.000 din;
13. Enostanovanjska hiša Sentvid pri Grobelnem št. 6, stavbna parcela št. 74/1 vl. št. 62 k. o. Bodrež — izključna cena 1.400.000 din;
14. Enostanovanjska hiša Polje ob Sotli št. 5, stavbna parcela št. 44 vl. št. 185 k. o. Sedlarjevo — izključna cena 360.000 din;
15. Enostanovanjska hiša Bistrica ob Sotli št. 5 a, stavbna parcela št. 271 vl. št. 501 k. o. Kunsperk — izključna cena 440.000 din;
16. Enostanovanjska hiša Kozje št. 87, stavbna parcela št. 542 vl. št. 290 k. o. Kozje — izključna cena 216.000 din;
17. Enostanovanjska hiša Pilstanj št. 7, stavbna parcela št. 183 vl. št. 322 k. o. Pilstanj — izključna cena 1.382.000 din;
18. Enostanovanjska hiša Vinski vrh št. 11, stavbna parcela 255 vl. št. 164 k. o. Grobelce — izključna cena 717.000 din;
19. Dvostanovanjska hiša Podčetrtek št. 33, stavbna parcela št. 52/3 vl. št. 7 k. o. Podčetrtek — izključna cena 1.800.000 din;
20. Enostanovanjska hiša Rogatec št. 89, stavbna parcela št. 166/2 vl. št. 389 k. o. Rogatec — izključna cena 500.000 din;
21. Enostanovanjska hiša Virštanj št. 74, stavbna parcela št. 51 vl. št. 274 k. o. Virštanj — izključna cena 250.000 din.

Dražbe se lahko udeležijo jugoslovanski državljani, ki na dan pred pričetkom dražbe potujejo pri Komisiji za prodajo hiš SLP kaveijo v višini 10 % izključne cene.

Dražbeni in plačilni pogoji so interesentom razvidni iz samega odloka o postopku pri prodaji stanovanjskih hiš SLP, ki je skupno s tem razpisom nabit na oglasni deski Skupščine občine Smarje pri Jelšah in oglasnih deskah področnih krajevnih uradov.

Komisija za prodajo hiš SLP

RAZNO

Posestvo: gospodarsko poslopje, nova hiša, 2,5 ha zemlje, 4 ha gozda prodam. Rogi Ivan, Pankrac 8, Grize.

Spalnico in kuhinjsko pohištvo (belo pleskano) prodam. Trubarjeva 3.
Železno stiskalnico za sadje — 80 l prodam. Ogled pri Martinu Pevcu, Store, Prožinska vas.
Nujno prodam malo rabljen magnetofon. Cena 60.000 din. Berglez, Celje, Breg 44.
Hišo — gostilniško na zelo prometni točki v Savinjski dolini prodam. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Prometna točka«.
Več rabljenih železnih postelj in garderobnih omar prodamo. Uprava Rudnika Laško.
Ljudmila ŠALE naj se javi Aleksandru, Vača vas 73. Nujno!

TURIZEM

IZVOLITEV MISS ROGASKA SLATINA 1964

V soboto, 25. julija bo ob 20. uri v zdraviliški dvorani elitna prireditve sezone »VELIKI ROGASKI PLES« na katerem bodo izvolili »MISS ROGASKA SLATINA 1964«. Zabavni večer bo vodil dipl. plesni mojster Simončič Ludvik. Sodelovala bosta 2 plesna para iz Graza in 1 plesni par iz Ljubljane.

PRIREDITEV OB JEZERU V BRASLOVCAH

V nedeljo, 26. julija bodo ob braslovškem jezeru zanimive prireditve. Tako bo ob 16. uri vaterpolo tekmovaljevalci kluba »NEPTUNE« iz Celja, ob 17. uri telovadni nastop — TD PARTIZAN, Braslovce; ob 18. uri bo koncert godbe na pihala iz Lihaj. Nato bo ob 20. uri nastop folklorne »SVOBODA« iz Sempetra ter ob 21. uri osvetlitev jezera. Poskrbljeno bo za savinjske specialitete in prijetno zabavo. Organizator prireditve Turistično olepševalno društvo Braslovce.

FLOSARSKI BAL V LJUBNEM OB SAVINJI

Letos bodo Ljubenci že četrč priredili svoj tradicionalni flosarski bal, ki je običajno na prvo nedeljo avgusta. V soboto 1. avgusta na predvečer Flosarskega bala bodo ob 18. uri v šoli odprli kar 5 razstave. Razstavljeni bodo: ribiči, Jaki in šolska mladina. Ob 20. uri pa bo večer med Savinjskimi flosarji. V nedeljo 2. avgusta bo ob 9. uri dopoldne tekmovaljevalci gozdarjev, ribičev in lovcev. Ob 14. uri nastop folklorne na Savinji. Ob 15. uri udiranje flosa s krstom flosarja. Nato bo zabava ob flosu s savinjskimi specialitetami.

IZLETNIK

Vabimo vas na naše izlete:

1. ZÜRICH-LONDON-PARIZ-MÜNCHEN — 9-dnevno potovanje z vlakom;
2. RIM-NEAPEL-CAPRI-BENETKE-TRST 8-dnevno potovanje z vlakom;
3. PARIZ-NICA-MONTE CARLO-MILANO — 9-dnevno potovanje z vlakom;
4. DUNAJ — svetovna cvetlična razstava — 3 in 4-dnevna potovanja z avtobusom;
5. TRST-BENETKE — stalni 1 ali 2-dnevni izleti z avtobusi;
6. PO GORENJSKI-PRIMORSKI — 2-dnevni izleti z avtobusi za kolektive;
7. PLITVICE — 2-dnevni izleti z avtobusi za kolektive;
8. KOROSKA — eno ali večdnevni izleti z avtobusi;
9. PO ISTRI — dvodnevni izleti z avtobusi za kolektive;
10. PO DOLENJSKI — 2-dnevni izleti z avtobusi za kolektive.

IZLETNIK VAM NUDI:

- organizacijo izletov in prevozov strokovnih ekskurzij z modernimi turističnimi avtobusi po domovini in v inozemstvo;
- posredujemo vam nabavo potnih listov in tujih vizumov v najkrajšem času;
- vršimo menjavo valut;
- vršimo rezervacije v spalnih vagonih in na JAT avionih, rezervacijah za letni odh;
- v prodaji imamo avtokarte Slovenije in Jugoslavije, turistične karte Slovenije ter avtobusne in železniške vozne rede.

Poslovne prostore imamo v Celju na Titovem trgu, številka 3 pri Avtobusni postaji.

Telefon 28-41, poštni predal 162.

Se priporočamo za cenjena naročila.

IZLETNIK CELJE

STANOVANJA

Prazno ali opremljeno sobo v Celju iščem. Naslov v upravi lista.
Zamenjam dvosobno hišniško stanovanje z 8-urnim delovnikom za manjše hišniško ali nehišniško. Naslov v upravi lista.
Sostanovalec sprejemam na stanovanje. Naslov v upravi lista.
Uslužbenka išče nujno opremljeno ali neopremljeno sobo. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Nujno«.

OGLAŠUJTE V CELJSKI TEDNIK

SVET DELOVNEGA KOLEKTIVA KOMUNALNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE CELJE

razpisuje

za šolsko leto 1964/65 naslednje štipendije:

- 2 štipendiji na pravni fakulteti;
- 1 štipendijo na ekonomski fakulteti;
- 2 štipendiji na višji pravni šoli v Mariboru;
- 2 štipendiji na višji šoli za socialne delavce — oddelek za socialno zavarovanje v Ljubljani;
- 1 štipendijo na višji upravni šoli Ljubljana — Oddelek za statistiko.

Interesenti, ki imajo veselje do dela v socialnem zavarovanju, naj vložijo prošnje z življenjepisom, potrdilom o premoženjskem stanju in učenem uspehu pri referentu za personalno in OMT službo KZ SZ Celje.

Višina štipendije bo določena s pogodbo individualno.

Razpis velja do 20. avgusta 1964.

VAŽNO OBVESTILO!

Komunalna banka Celje objavlja tretje veliko NAGRADNO ŽREBANJE

ZA VEZANE HRANILNE VLOGE, VLOŽENE V ČASU OD 1. JULIJA DO 30. SEPTEMBRA 1964

NAGRADE:

- 6 KOLES
- 1 RADIO SPREJEMNIK
- 2 TRANZISTORJA
- 1 ELEKTRIČNI PEKAC
- 3 LIKALNIKI
- 1 INFRA PEC
- 1 JEDILNI PRIBOR

Vlagatelji, ki bodo vložili in vezali znesek 50.000 dinarjev vsaj za dobo 1 leta ali 100.000 dinarjev vsaj za 5 mesece, bodo upoštevani pri nagradnem žrebanju in lahko prejmejo eno izmed navedenih nagrad.

Vezane vloge sprejema Komunalna banka Celje, podružnica Celjska mestna hranilnica in ekspoziture v Zalcu, Mozirju, Slov. Konjicah, Smarju pri Jelšah, Sentjurju, Laškem, Sevnici, Krškem in Brežicah.

Žrebanje bo v mesecu oktobru 1964.

Razen žrebanja imajo vlagatelji še to ugodnost, da se njihove vloge obrestujejo po višji obrestni meri od 5,5 do 7 %.

Vlagajte pri Komunalni banki Celje, kjer je vaš denar za vas koristno in varno naložen!

KOMUNALNA BANKA CELJE

KMETIJSKA ZADRUGA SMARJE PRI JELSAH razprodaja odvišna drobna osnovna sredstva na zbirnih centrih, in sicer:

V Kozjem dne 25. 7. 1964 ob 8. uri.

V Smarju na Jelšingradu 26. 7. 1964 ob 8. uri.

Pravico nakupa ima družbeni in privatni sektor.

Osnovna sredstva so na ogled od 23. 7. 1964 na navedenih centrih.

SOLSKI CENTER BORISA KIDRIČA V CELJU

proda

- 2 KOMADA SKOBELNE KLOPI
- 1 KOMAD POLJSKE KOVACNICE
- 1 KOMAD KROZNE ZAGE

Licitacija bo dne 28. julija 1964 ob 8. uri na Solskem centru Borisa Kidriča v Celju, Ljubljanska cesta 17.

Da bi rešili obkoljen teksaški bataljon, so morali Japonci prebiti obroč na širini kilometra in pol. Toda to je bilo samomorilsko početje. V gozdovih je mrgolelo nemških ostrostrelcev, skritih v porasti in megli. Japonci so padali kot snopje. Iz razdalje petih metrov je bruhal na skupinice strojniški ogenj, ki so se ločeno prebijale v obroč. Topništvo, ki je doslej obdelovalo Teksance, se je obrnilo na Japonce, ki so prvi dan zmogli komaj pičlih tristo metrov prodora v obroč.

Naslednji dan so tristotim metrom dodali še dvesto metrov. Komaj pol kilometra daleč so se zarili v pas jekla in obupancev, ki so sklenili zadržati vrat Teksancem. Mož na moza je šel v hladnem in meglenem novembrskem dnevu. Radio in časopisi v Ameriki so polnili ozračje in stolpce s poročili o poteku reševalne akcije. Ta dan so Nemci s podvojeno močjo udarili po Teksancih. Med temi je gospodarila smrt, saj so umirali tudi ranjenci iz prejšnjih dni, ki niso dobili zdravniške pomoči.

Tisto jutro je polkovnik Whipple sporočil polkovnemu štabu, da je boj, ki ga njegov bataljon bije samomor. Prepričaval je štab, da je položaj nekajkrat huji kot je bil pri Monte Cassinu. Ko pa je štab vztrajal pri nalogi, je Whipple kljub prepovedi sklenil, da bo svoje moze vodil sam v boj...

In zdaj je bil s fanti tu, v dotiku z obkoljenim bataljonom. Japonci so preklinjali, zakaj Teksanci ne naredijo izpada na odseku, kjer so se jim približali. Toda preklinjali so tiho in vsak zase. Whipplovi bojovníki so vedeli, da Teksancem ni treba dokazovati svojega patriotizma, medtem ko so ga oni, Japonci, morali. V mraku tretjega dne so bili borci 222. bataljona še vedno streljaj oddaljeni od obkoljenih Teksancev. Naslednje jutro, ko so se ležali v rosní travi, je krogla nemškega ostrostrelca podrla Minora, Gorovega brata. S prestreljenim čelom je fant ležal v rosní travi — mrtev.

Ko se je Goro zavedel, da je njegov brat padel, je zgubil oblast nad seboj. Iz grla se mu je izvil nerazumljiv stavek in roka, s katero je kazal na bratovo truplo, je drgetala.

Polkovnik Whipple je vedel, kaj to pomeni. Bil je šok, šok na robu blaznosti. Treščil je z dlanjo Gora čez obraz in zaklical:

— Zberite se, kapetan Goro!
Goro se je spet zbral. Zgrabil je brata Sigea za rame in se mu zazrl v orosene oči:

— Odslej ostaneš pri meni!

Trenutek za tem so kot vihar planili čez travnike. Boj prsa v prsa se je razvnel na ozkem bojišču. Najprej so utihnili mitraljezi, potem se puške. Slišati je bilo le strele iz samokresov, pridušene krike iz grl med krčnimi prsti in topo udarjanje vojaških nožev v meso. Sigeo se je pognal kot zver nad strojnično gnezdo. Z brzostrelko in ročnimi granatami je v času nekaj sekund potolkel enajst švabov za težkim mitraljezom. Ko so pridreli tovariši mimo njega, je z zgornjim delom telesa visel iz zavzetega jarka in hlupal kot šolar.

Mimo Sigea, ki mu nihče ne bi prisodil takega drznega dejanja, je pritekel tudi polkovnik Whipple in mu zaklical:

— Prostak Sigeo Sakagawa, povišani ste v poročnika!

V razviti koloni so po boju Whipplovi junaki korakali med osuple Teksance... Prekljasti major, ki je obnemogel od žeje ležal v travi, se je dvignil na svoje neskončno dolge noge, napravil nekaj korakov in kleknal na kolena in v jok. Potem se je zgrabil za usta, ki so razpokana

KAMEDŠIRO IN SINOVI

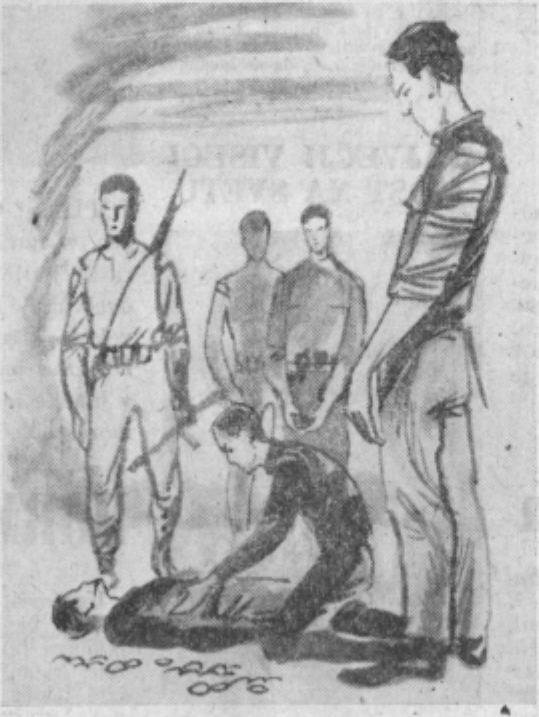
od žeje krvavela ter se osramočen obrnil k Goru:

— Ali lahko dobijo moji fantje kapljico vode?

Goro in tovariši so napojili Teksance. Ko so si le-ti opomogli, je dolginasti major vzkliknil:

— Hura, za tele vražje »Japse«!

Goro je ob teh besedah zavrela kri v možganih. Zgrabil je majorja za vrat in zavpil z živalskim »lasom:

— Mi nismo Japsi, razumeš? Mi nismo...

— Goro!

Oster glas polkovnika Whipplea je osvetil Goro, da je spustil majorja, ki se je kar opotekal.

— Da, gospod!, je klonil Goro in se pomiril.

— Gremo v kotel in pobesimo ranjence, je ukazal polkovnik ter potrepljal Goro po ramenu.

Spodaj v dolinici so Teksanci priredili Japoncem vroč sprejem:

— Fantje, od hudiča ste. Tega vam ne pozabimo...

— Vsi smo bili na tem, da se stegnemo v tej prekleti luknji...

— To, kar ste storili vi, ne zmore nihče drug...

Kapetan Sakagawa Goro se je umaknil iz gneče. Počepnil je v travo in razmišljal. Od 1200 mož, s katerimi je prebijal obroč, jih je ostalo na bojišču dve tretjini. Osemsto Japoncev je moralo pasti, da so iz obroča rešili 341 Teksancev. Drago, predrago so plačali zaupanje Amerike. Ves pobit je stopal med borci svoje

čete. Od dvesto mož, s katerimi se je pred letom izkrcal pri Salermu, je bilo z njim vred živih samo še sedem.

Iz potrlih misli ga je zdramil novopečeni poročnik, brat Sigeo:

— Goro! Goro, tokrat smo dokazali vsem! Toda Goro je samo nemo odkimal in polglasno vprašal:

— Kaj vse bomo morali še storiti, da bi veljali toliko kot oni?

Goro je bil na robu živčnega zloma. Čez rob pa ga je pognal čez tren naslednji dogodek:

Dve samotni, zapozneli, le približno merjeni topovski granati sta vsekali med umikajoče se osvoboditelje in osvobojeence. Ena je padla naravnost pred polkovnika Whipplea in ga raztrgala.

Goro je planil in legel na truplo moža, ki je toliko storil za Japonce, ki jih je izvelkel iz sramotilnih taborišč, vodil v zmagah. Hlupal je in obrezumljeno kričal:

— Mi nismo Japsi. Razumete! Vi dolgi svetlo-lasi Teksanci! Me razumete?! Mi nismo nobene rumene opice...

Poročnik Sigeo je s trdo desnico treščil brata Goro v brado, tako kot je dan poprej storil polkovnik Whipple. Toda Goro se je zamajal na nogah, drgetal je kot šiba in hlupal kot otrok. Dva moža iz čete sta ga ovila z odejo in ga odpeljala skozi grmovje iz doline proti položajem divizijskega štaba.

Junija leta 1946 je po glavi ulici Honolulu na Havajih korakala zmagovita kolona 222. bataljona. Bila je parada zmagovalcev. V prvi vrsti, takoj za proslavljeno bataljonsko zastavo, je korakal Sigeo Sakagawa. Njegove bistro črne oči so opazovale meščane v spalirju. Pred leti jim ni bil ljub. Ni vedel, ali naj verjame navdušenemu vzklikanju. Ko pa je med množico zagledal upognjeno materino postavbo, ob njej ostarelega očeta in sestro, ki je postala prava lepota, se je zavedel, da boj ni bil zaman.

Ko je Sigeo korakal mimo palače havajskega parlamenta, je v njem zatlelo upanje. Morda bodo nekoč tudi Japonci smeli v to, doslej prepovedano poslopje?

Sigeo je imel prav. Že nekaj let pozneje je bil sam med tistimi, ki so kot pripadniki japonske manjšine na Havajih vodili debate v tem visokem domu.

Goro, ki se je med tem opomogel od živčnega zloma, se je v tem času nahajal v Japonski, kot član ameriške okupacijske armade. Goro je bil v domovini svojega očeta in matere, toda njegovo srce je hrepenelo po Havajih.

Kamedširo se nikoli ni vrnil v svojo rodno domovino. Tadao je ostal v Italiji, Minoru počiva v Franciji. Padla sta za skratnordečo zemljo Havajskih otokov. To pa je mnogo večja cena kot je 500 dolarjev, ki jih je tu hotel zaslužiti, da bi si nekje pri Hirošimi ustvaril dom in družino.

KONEC

BRANKO MAJER:

Pomagajmo kriminalcem

(Humoreska)

Oprostite, tovariši, toda jaz sem za starokopitne metode: če si sosedu izbil zob, ti naj sodni izvrševalec izbije zob, oko. Magari. Brez milosti. V skandinavskih državah, pravijo, njihova znana poštenost ni rezultat visoke civilizacije, pač pa preprostega dejstva, da so prav v teh deželah najdelj ohranili srednjeveški način kaznovanja: za krajo so odsekali roko, za opravljanje sosedu ali državnega suverena odrezali jezik itd., pa je poštenost nekako prehajala iz roda v rod — tako rekoč z materinim mlekom.

Toda z našim mlekom, kakor da ni nekaj v redu. Rodi se vedno več nepristevnih ljudi, defektih, takih, ki so začasno manj prišteveni, ki v afektu potegnejo pripravljen nož ali v pijanosti ne vedo, kaj delajo.

In postavijo takšnega človeka pred sodišče.

— Obtoženi, pravi sodnik, — vi ste tega in tega dne na gasilski veselici ubili svojega sosedu Dragutina.

— Ne spominjam se, odvrne obtoženi Martin. — Bil sem začasno nepristeven.

— Kako lahko o tem sami presojate? se čudi sodnik.

— Jaz najbolje poznam samega sebe, prepričljivo odvrne zločinec.

— Prav. Toda če se tako dobro poznate, zakaj takoj po veselici niste odšli raje domov?

— Nisem mogel. Bil sem pijan, trezno odvrne Martin.

— Koliko ste popili? se zanima sodnik.

— Ne spominjam se in prosim, da mi to štejete kot olajševalno okoliščino.

— O tem bo odločalo sodišče! se razjezi sodnik.

Tedaj vpade v ta miroljubni razgovor branilec.

— Obramba se ne strinja s tem, da se obtožencu pijanost in nepristevnost naknadno štejeta kot olajševalna okoliščina. V duhu demokratizacije in humanizacije odnosov... in tako dalje... trdim, da je obtoženi popolnoma neodgovoren!

— Mar mislite, zastopnik obrambe, da bi morali obtoženega v interesu naše varnosti zvezati? vpraša sodnik.

— Zakaj? se začudi branilec.

— Kaj vem! Toda če je popolnoma neodgovoren in se recimo ta neodgovornost še zveča, lahko nenadoma koga s stolom lopne po glavi.

— Kdo, on? se začudi branilec. Ta še muhe ne bi ubil!

— Pa vendar je ubil človeka! vpa-de javni tožilec.

— Ni res! Priče trdijo, da ves večer niste bili z ubitim Dragutinom.

— Bil je v isti sobi kot jaz in meni se je zaradi tega zmračilo pred očmi. Bil sem v afektu, se brani zločinec.

— In ves večer ste bili v afektu? se čudi sodnik.

— Ves večer, z gotovostjo odgovarja Martin. — Glejte, jaz sem že dvajset let v afektu — ker Dragutina nisem maral. Prosim, da upoštevate moj dolgoletni afekt.

Tako je tudi bilo.

Sodišče je sprejelo mnenje psihiatra, da je človek, ki dvajset let razmišlja, kako bo ubil svojega sosedu, zares nepristeven. Razen tega je dokazano, da je zločinec znan kot alkoholik in da tistega večera ni popil niti kapljice alkohola, kar pomeni, da je bil v nenormalnem stanju. Napotili so ga na zdravljenje.

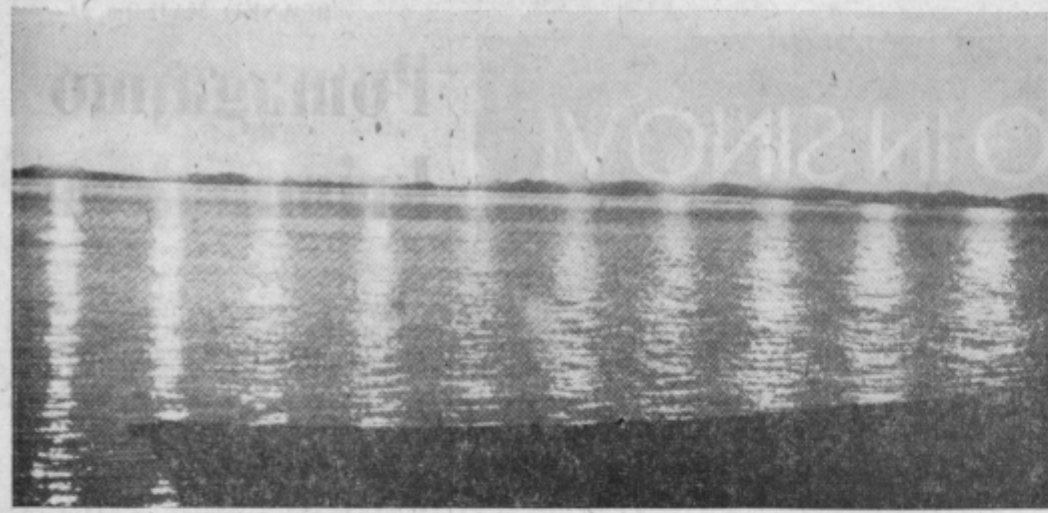
Ubitega Dragutina iz tehničnih razlogov niso mogli pripeljati pred sodišče, pa ga zato, ker je s svojo prisotnostjo izzval nekega bolnega človeka, niso mogli obsoditi.

Tako, državljani! Slišati je, da razmišljamo o predlogu, po katerem bodo sodstvo prevzeli v svoje roke psihiatri, kajti kriminal pri nas očitno odмира. Ostale so samo še manifestacije psihopatov, popolnoma nepristevnih, manj prištevnih oseb in raznih drugih mentalno defektih tipov, ki pa bi jih bilo nehumano kaznovati.

Tovariši državljani, vlagajmo družbeno sredstva v sanatorije in letovišča za široke mase kriminalcev in zločincev!

Aljaska je dežela polnočnega sonca, poleti traja tu dan od 18 do 24 ur, pozimi pa je tema tudi po 20 ur. Na sliki vidimo gibanje sonca od 23. do 2. ure zjutraj, kakor ga je fotografska kamera zabeležila v Katzebuen, kjer sredi poletja sonce ne zaide tudi po več tednov.

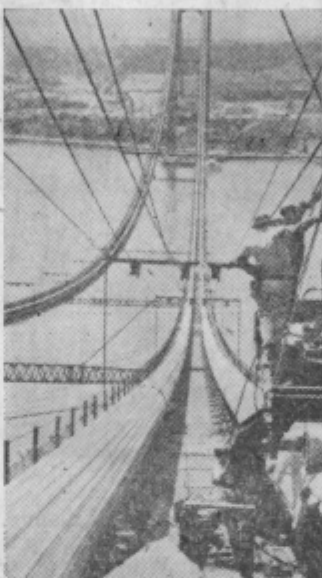

Črna statistika PRVEGA POLLETJA

V prvem polletju letošnjega leta je bilo v celjskem okraju 739 prometnih nesreč, kar je trikrat več kakor v istem obdobju lani. Prav tako se je trikratno povečalo število nesreč s smrtnim izidom, saj je bilo v letošnjem prvem polletju že 27 takšnih primerov. To so žalostne številke, če pomislimo, da se je letos poskodovalo v prometnih nesrečah že 320 ljudi. Povečala se je tudi materialna škoda. Do sedaj znaša ta škoda 73.425.000 dinarjev, medtem ko je za vse leto 1963 znašala 98.000.000 dinarjev. Vzroki so v prvi vrsti alkohol, nepravilno prebivanje in srečevanje. Mnogo prometnih nesreč se pripeti tudi zaradi neupoštevanja prednosti v križiščih in pa zaradi preokračanja hitrosti glede na stanje cest in prometa. Prav pogost vzrok za nesreče je tudi neupoštevanje prehodov za pešce. 85 odstotkov vseh nesreč se je pripetilo po subjektivni krivdi voznikov in le 25 odstotkov zaradi objektivnih vzrokov. 75 odstotkov nesreč je bilo v naseljenih krajih, kjer je lokalni promet večji. Razveseljivo je dejstvo, da so šolskoobvezni otroci sorazmerno malo udeleženi v prometnih nesrečah. Če bo šlo tako naprej, bomo do konca leta dosegli nov, toda žalosten rekord. Potrudimo se, da ne bo tako!

F. Kramer

NAJVEČJI VISEČI MOST NA SVETU

Delavci opravljajo zaključna dela na enem izmed štirih glavnih kablov, razpetih med dva opornika, ki sta visoka 210 metrov. Gre za most, ki se vzpenja nad newyorškim pristaniščem. Ko bo gotov, bo največji viseči most na svetu: njegov srednji razpon znaša 1.500 metrov in je za 18 metrov daljši od znanega mosta v San Franciscu.

Po atentatu - terapija

V Ameriki je marsikje mogoče naleteti na mnenja, da je bil pokojni predsednik Kennedy neke vrste »oče Amerike«. Znaní esejist Leslie Fiedler trdi, da je vzrok privrženosti (žal mrtvemu predsedniku) v tem, ker je bil Kennedy prvi »potentni« predsednik, ki ga je Amerika imela v tem stoletju — po celi vrsti »stricov, dedov in starih mater«, ki so se menjavale na predsedniškem položaju.

Letna skupščina ameriškega združenja psihiatrov je prav tako potekala v znamenju privrženosti Johnu Kennedyju. To se ni pokazalo samo ob pogostem navajanju pozornosti, ki jo je pokojni predsednik posvečal mentalni higieni, pač pa tudi ob raziskavi vzrokov in posledic njegove smrti (!). Ameriški psihiatri meni-

jo, da je umor Kennedyja vzbudil v Američanih »težko vest«. »Vsi smo v to zapleteni in se moramo skupno zdraviti«, je rekel strokovnjak in takoj predpisal zdravljenje — »množično psihoterapijo, množično katarzo«.

Kot prvi prispevek k »ozdravitvi« v okviru letne

skupščine so izvedli psihodramsko rekonstrukcijo beejja Oswalda in Jacka Rubyja. Organizatorji so zahtevali od sodišča v Dallasu, da bi Rubyju osebno omogočilo odigrati njegovo vlogo v tej »psihodrami«. Sodišče je zahtevo odbilo.

Najkrajša korespondenca

Najkrajšo korespondenco, ki sta jo kdajkoli vodila kak pisatelj in njegov založnik, ne bo mogoče nikoli prekositi. Leta 1862 je slavni francoski pisatelj Viktor Hugo odpotoval iz Pariza. Prav tedaj je izšla prva izdaja njegovega romana Nesrečniki. Da bi izvedel, kako teče prodaja, je Hugo poslal svoje-

mu založniku pismo, v katerem je bil en sam znak - ? . Založnik, ki je takoj uganil, kaj pisatelja zanima, mu je »odpisal« s pismom, v katerem je bil prav tako en sam znak — !. Hugo je tako vedel, da gre roman odlično v prodajo. In res, že po treh mesecih so morali natisniti drugo izdajo.

POMAGAJTE

— Hitro! je kričal deček, ko je tekel proti sosednji farmi. — Mojega očeta preganja razjarjen bik. Pomagajte!

— Kako ti naj pomagam? — je vznemirjeno vprašal farmer.

— No. Vložite mi film v aparat. — je dejal deček. — Tega še ne znam.

iz albuma svetovnega popotnika

POTEPUHI SAVAN

Foto: Tibor Sekelj

Na neskončnih savanah Somalije se zdi življenje nemogoče. Pa vendar živi na njih čez dva milijona nomadov, potepuhov, res, vendar ne potepuhov brez cilja.

Nomadi živijo izključno od živinoreje, ker njihova zemlja ni primerna za obdelavo. Sele po nekajdnevni deževju pokrijejo savano šopi sveže zelene trave. Tedaj se tu pasejo črede kamel, ki pomenijo za nomade ne samo znamenje ugleda, marveč jim dajejo tudi hrano in obleko, pa tudi črede goved, ovac in koz. Ko šopi trave spet porumenijo in v vročini zoglejijo, se črede razidejo.

Kamele ponekod odčeno v planine, kjer nastopi deževna doba pozneje, naj že v Somalijo ali Etiopijo. Nomada politična meja ne veže; zanj obstoja samo dežela, kjer raste trava za njegovo čredo, in dežela, kjer trave ni. Nomad niti ne ve vedno, kdaj je prestopil kakšno mejo.

Kamele na sliki nosijo nomadsko kolibo iz kož, ki jo nomad na ogrodju iz vejevja lahko zgradi v pol ure. Nič dalj časa ne traja razstavljanje in natovarjanje kolibe na kamelo, kadar pride čas, ko je treba na pot, vedno znova na pot v tem dosmrtnem bolenju.

Nomadi predstavljajo danes 80 odstotkov vsega somalskega prebivalstva in hkrati največji problem te nove države. Za ljudi brez stalnega bivališča ni mogoče graditi šol, niti bolnišnic, niti upravnih zgradb. Nomad nima naslova, zato pri njem ne more nihče pobirati davka.

Tibor Sekelj

Havaji - razpotje v Tihem oceanu

KRIŽIŠČE ZRAČNIH IN MORSKIH POTI

Ko je kapitan Cook odkril Havaje, so ti postali tako rekoč postajališče za vse tiste, ki so potovali preko Pacifika. Že 1794. leta so ob Oahu odkrili dve odlični prirodni luki, kar je povzročilo, da se je center havajskega življenja preselil z Velikega otoka na Oahu, kjer živi več kot tričetrt vsega prebivalstva. Tu je pristajalo vse več ladij: iz Kanade, Južne Amerike, ZDA, Nemčije, Francije, Norveške, Belgije, Avstralije, Japonske, Filipinov, Kitajske itd.

Danes izpluje iz pristanišča Honolulu tisoče ladij letno, istoimensko letališče pa je najbolj prometno na Pacifiku: med seboj povezuje 15 zračnih linij. Vloga Havajev kot križišča pomorskih in zračnih poti je zelo vplivala na razvoj otokov in ta okoliščina je pripomogla, da je glavno mesto Honolulu postalo najbolj pisano mesto na svetu. Prihodi potnikov z različnih strani sveta pomenijo za havajsko prebivalstvo že od nekdaj najpomembnejši dogodek: potnike oziroma turiste pričakajo in pospremito z glasbo in venci svežega cvetja, imenovanega leis.

Dotok turistov in blaga seveda ni potekal brez problemov. Ladje so dovajale s seboj tudi podgane, ki so

Tri mlade Havajke: Kitajka, Korejka in Japonka

prenašale kugo, komarje, ki so prenašali malarijo, in bolne potnike, ki so okuževali havajske prebivalce s kolero, črnimi kozami in drugimi nevarnimi boleznimi. Dandanes so zdravstvene razmere, kot pravijo, odlične.

Kar pa zadeva havajsko gospodarstvo, je pomemben predvsem sladkor, ki ga preko milijon ton letno izvozijo v ZDA, ter ananas, ki pomeni 65 odstotkov celotne svetovne produkcije. Razen tega je znana še kava (kona, eksotično cvetje, ki ga izvažajo v skoraj vse zvezne države; hitro pa se v zadnjem času razvija tudi tekstilna in prehrabena industrija. Turizem je po pomembnosti šele tretja gospodarska panoga otočja. Po statističnih podatkih obišče Havaje vsako leto okrog 225 tisoč tujih turistov, ki pustijo tu nekaj milijonov dolarjev.

Tudi v kulturnem pogledu so Havaji dokaj pisani. V glavnem so se do današnjih dni ohranile navade in običaji posameznih priseljencev. Havaji imajo 650.000 prebivalcev, čez 200 državnih in več ko 100 privatnih šol ter 40 izobraževalnih centrov, zelo veliko knjižnic, muzejev, Akademijo umetnosti, 18 radijskih in 3 televizijske postaje. Na havajski univerzi študira preko 6.000 študentov. Zanimivo je, da je več kot polovica prebivalcev mlajša od 24 let. In še podatek: na Havajih izhaja čez 20 časopisov, od tega 5 dnevnikov.

TOPLESS? O, ne! Jaz se kar dobro počutim takole kot nagec. O novi kopalni modi nimam posebnega mnenja. Odrasli ljudje se mi zdijo včasih malce prifrknjeni. Zaradi dveh krpic blaga ti zaženejo tak hrušč in trušč, da se človek še kopati ne more v miru. Kaj je to javna morala? Zdaj vas pa sploh ne razumem več. Prepovedano je kakati v hlačke in jeziti mamičo, seveda. Kopati se pa vendar ne moreš oblečen, to ve vsak otrok!

HORMONI IN LILIPUTANCI

Ugotovili so, da lahko otrokom, ki so zaostali v rasti, pomaga hormon žleze hipofize, ki ga v čezmerni količini izloča ta žleza pri ljudeh, bolnih na nekaterih boleznih.

Znanstveniki so ugotovili, da je na svetu nekaj tisoč otrok, ki so obsojeni, da ostanejo liliputanci. Trinajst takih otrok, ki jih znanstveno imenujejo »hipopituarini palčki«, je na otroški endokrinološki kliniki univerze v Baltimoru, kjer jih zdravijo z injekcijami hormonov, ki pospešujejo rast.

Stirinajstletni deček je bil pred dvema letoma, ko so ga pričeli zdraviti, velik

kot osemletni otrok normalne rasti. Nenehno so ga zdravili in pričakujejo, da bo dosegel višino enega metra in pol, medtem ko bi brez zdravljenja dosegel le meter dvajset centimetrov. Sedemletni deček, visok komaj 76 centimetrov, je v petnajstih mesecih zdravljenja zrasel za 19 centimetrov.

Dr. Robert Bizzard, ki vodi ameriški Nacionalni inštitut za bolezni metabolizma, meni, da je največji problem v tem, ker je za zdravljenje enega samega otroka potreben ekstrakt iz žlez 200 do 300 ljudi, kajti hipofiza je velika komaj za grahovo zrno.